

Ondernemingsplan VREG 2016

INLEIDING.....	3
1. MISSIE, VISIE, WAARDEN, TAKEN EN DOELSTELLINGEN	4
1.1. Onze missie	4
1.2. Onze visie	4
1.3. Onze waarden	4
1.4. Onze taken	5
1.5. Onze strategische en operationele beleidsdoelstellingen	6
2. CONTEXT WAARBINNEN WE FUNCTIONEREN	8
2.1. Het Europees Energiebeleid.....	8
2.1.1. De uitbouw van de Energie-Unie	8
2.1.2. Activiteiten van de Europese Energieregulators	9
2.2. De Belgische context	10
2.3. De Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt	11
2.3.1. Sterk gestegen concurrentie op de Vlaamse leveranciersmarkt.....	11
2.3.2. Gezinnen en bedrijven voelen zich geïnformeerd, staan positief ten overstaan van de vrijgemaakte energiemarkt en zijn tevreden over de dienstverlening van de energieleveranciers.....	13
2.3.3. Evolutie van de eindprijzen voor de afnemers in 2015.....	14
2.3.4 De nieuwe marktorganisatie, -rollen en -processen moeten worden verankerd in de regelgeving en regulering	19
2.3.5. Datastromen	19
2.3.6. Toenemend belang van flexibiliteit.....	20
2.3.7 Nood aan een beslissing rond de uitrol van slimme meters en het reglementair kader hieromtrent ...	22
2.3.8. Het sociaal energiebeleid in Vlaanderen is sterk uitgebouwd	22
2.3.9 Opmars decentrale productie, maar nog altijd gebrek aan concurrentie en investeringen op vlak van de elektriciteitsproductie	23
2.3.10 Verder op punt stellen van de regulering van de distributietarieven.....	24
2.3.11. Het landschap van de netbeheerders is in beweging	26
2.3.12. Herbekijken manier van investeren in het distributienet (NB)	26
2.3.13. Toenemende vraag naar regulering van warmtenetten	27
2.3.14. De werking van de markt van de groenestroom- en warmte-kraachtcertificaten staat sterk onder druk	28
2.3.15. De afnemer wordt geïnformeerd over de oorsprong van de hem geleverde elektriciteit via het Europees systeem van garanties van oorsprong	29

2.4. Onze eigen organisatie	30
2.4.1. Overdracht behandeling PV-dossiers van VREG naar netbeheerders in kader van kerntakendebat	30
2.4.2. Lancering nieuw gemeenschappelijk kennis- en uitwisselingsplatform voor decentrale productie van VREG en VEA en een nieuwe certificatedatabank	31
2.4.3. Hervorming VREG en versterking van het belanghebbendenmanagement van de VREG.....	31
2.4.4. Organisatieontwikkeling en -beheersing	31
2.4.5. Welzijn.....	32
2.4.6. Gelijke kansen en diversiteit	32
3. ONZE ACTIEPUNTEN VOOR 2016.....	33
3.1. Actiepunten in het kader van onze strategische en operationele organisatiedoelstellingen.....	33
3.2. Actiepunten in het kader van onze interne werking en organisatiebeheersing	49
3.3. Consultaties in 2016	56
4. DE MENSEN EN MIDDELEN WAAROVER WE BESCHIKKEN	57
4.1. Begroting 2016	57
4.1.1. Ontvangsten.....	57
4.1.2. Uitgaven	57
4.1.3. Toelichting.....	57
4.1.4. Meerjarenraming	58
4.2. Personeelsplan 2016	59
4.2.1. Personeelsformatie op 1 januari 2016.....	59
4.2.2. Personeelsbesparingen Vlaamse overheid	59
4.2.3. Organisatiestructuur en inzet personeel in 2016.....	60
4.3. Verdeling van de middelen en personeel in 2016 over de doelstellingen van de VREG.....	66

Inleiding

De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) staat in voor de regulering, controle en bevordering van de transparantie van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest.

Voorliggend ondernemingsplan bevat de acties die we in 2016 zullen uitvoeren om onze missie, visie, waarden en doelstellingen (zie hiervoor hoofdstuk 1) te realiseren.

Daarbij wordt gestart vanuit de context van ons activiteitendomein, de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest (hoofdstuk 2). Telkens geven we aan wat onze aanpak is om de geschetste problematiek aan te pakken.

Vervolgens worden specifiek de actiepunten opgesomd worden die in 2016 uitgevoerd zullen worden (hoofdstuk 3).

Ten slotte lichten we toe hoe we onze beschikbare mensen en middelen zullen inzetten om deze actiepunten uit te voeren (hoofdstuk 4).

Overeenkomstig artikel 5/1, §6, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 werd voorliggend ondernemingsplan werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de VREG, met name op 27 januari 2016.¹

¹ De VREG fungeert, conform artikel 3.1.1, §5 van het Energiedecreet, voor het Vlaamse Gewest en voor de gewestelijke bevoegdheden inzake elektriciteit en aardgas als de regulerende instantie, vermeld in artikel 35, tweede lid, van de Richtlijn 2009/72/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG ("de derde Elektriciteitsrichtlijn") en artikel 39, tweede lid, van de Richtlijn 2009/73/EG van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van richtlijn 2003/55/EG (de "derde aardgasrichtlijn"). In deze Europese richtlijnen zijn specifieke onafhankelijkheidsvereisten opgelegd aan deze instanties, die ook opgenomen zijn in het Energiedecreet. Zo mag de VREG conform artikel 3.1.1, §5, van het Energiedecreet bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden als regulator, noch zijn bestuurders, noch zijn personeelsleden, directe instructies vragen of verlangen van de Vlaamse Regering of van een andere publieke of particuliere entiteit. Een rol van de minister of de Vlaamse Regering bij het vastleggen van de inhoud van het ondernemingsplan van de VREG is dus niet mogelijk. Dit betreft een exclusieve bevoegdheid van de Raad van Bestuur van de VREG, zoals ook bepaald in artikel 5/1, §6, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003.

1. Missie, visie, waarden, taken en doelstellingen

1.1. Onze missie

De VREG **reguleert en controleert** en **bevordert de transparantie** van de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest.

Hij zorgt voor een **efficiënte en betrouwbare werking van de energiemarkt** en ziet toe op de **naleving van de correcties van de markt in duurzame en sociale zin**. De VREG **reguleert de distributienetten** zodat deze efficiënt, toegankelijk en betrouwbaar zijn voor de afnemers en producenten, en zorgt ervoor dat de **netbeheerders op correcte wijze vergoed** worden voor hun diensten.

Als **kenniscentrum** van de energiemarkt verstrekt de VREG **advies** aan de Vlaamse overheid en voert hij een **dialoog** met alle actoren op de energiemarkt. Hij **informeert** de energieverbruiker, zowel particulier, zelfstandige, industrieel als de overheid. Hij **stimuleert** het gebruik van de mogelijkheden van de vrije markt en zorgt voor **vertrouwen** bij de energieverbruikers.

1.2. Onze visie

De VREG draagt in alle **onafhankelijkheid, proactief** en met aandacht voor de **internationale context** bij aan een transparante Vlaamse energiemarkt. Hij realiseert zijn missie via **open communicatie** en in **dialoog** met de Vlaamse Overheid, de marktspelers en de energieverbruikers. Hij realiseert dit met **medewerkers die zichzelf kunnen ontplooiën** en met garanties voor een **goede balans tussen werk en privé**.

1.3. Onze waarden

Betrokken:

- We zijn begaan met wat leeft op de elektriciteits- en gasmarkt en in onze organisatie;
- We ondernemen en ondersteunen initiatieven die de energieafnemer ten goede kunnen komen;
- We gedragen ons steeds klantvriendelijk bij onze contacten met de Vlaamse burgers en bedrijven en andere belanghebbenden en doen ons best om zo snel mogelijk een goede oplossing of correct antwoord te bezorgen.

Integer:

- We houden ons aan de geldende wetten, regels en procedures;
- We gaan zorgvuldig en verantwoord om met onze middelen;
- We zijn onafhankelijk, onpartijdig, objectief en rechtvaardig in onze handelingen;
- Wat we doen, doen we goed en we doen wat we zeggen.

Open:

- We staan steeds open voor dialoog met onze belanghebbenden;
- We hebben een open geest en moedigen creatieve en innovatieve ideeën aan;
- We communiceren transparant over wat, waarom en hoe we iets doen;
- We informeren duidelijk en eerlijk over zaken die goed en niet goed lopen.

1.4. Onze taken

De taken van de VREG zijn opgenomen in de artikelen 3.1.3 en 3.1.4 van het Energiedecreet:

1° toezichthoudende en controlerende taken:

- a) het toezicht en de controle op de naleving van de bepalingen van titels IV, V, VI en hoofdstuk I tot en met IV van titel VII van het Energiedecreet, evenals de bijbehorende uitvoeringsbepalingen in het Energiebesluit;
- b) het toezicht en de controle op de naleving van de technische reglementen;
- c) het toezicht houden op de doeltreffendheid van de vrijmaking van de elektriciteits- en gasmarkt in het Vlaamse Gewest, inclusief de opvolging van de overstap- en afsluitingspercentages en de elektriciteits- en gasprijzen van huishoudelijke afnemers;
- d) het toezicht houden op de kwaliteit van de dienstverlening van de elektriciteits- en aardgasleveranciers, inclusief hun systemen van vooruitbetaling en de klachten van huishoudelijke afnemers;
- e) het toezicht houden op de zekerheid en betrouwbaarheid van de distributienetten en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, alsook de kwaliteit van de dienstverlening van de netbeheerders, onder meer bij de uitvoering van herstellingen en onderhoud en op het vlak van de tijd die de beheerders van de netten nodig hebben om aansluitingen en herstellingen uit te voeren;
- f) het toezicht houden op de uitvoering van regels betreffende de taken en verantwoordelijkheden van de distributienetbeheerders, leveranciers, afnemers en andere marktpartijen die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
- g) het toezicht houden op de vrije toegang voor de afnemer tot zijn verbruiksgegevens;

2° regulerende taken:

- a) de regulering van de toegang tot en de werking van de elektriciteits- en gasmarkt;
- b) de regulering van de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas;

3° taken in verband met bemiddeling en beslechting van geschillen:

- a) het bemiddelen in geschillen tegen een distributienetbeheerder, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, of een beheerder van een gesloten distributienet met betrekking tot zijn verplichtingen, vermeld in de titels IV, V, VI en de hoofdstukken I tot en met IV van titel VII van het Energiedecreet en haar uitvoeringsbepalingen in het Energiebesluit;
- b) het beslechten van geschillen tegen een distributienetbeheerder, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, of een beheerder van een gesloten distributienet met betrekking tot zijn verplichtingen, vermeld in de titels IV, V, VI en de hoofdstukken I tot en met IV van titel VII van het Energiedecreet en haar uitvoeringsbepalingen in het Energiebesluit;

4° informerende taken :

- a) het informeren van de marktactoren en de afnemers van elektriciteit en aardgas over de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt;

b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;

c) het opstellen en publiceren van statistieken en gegevens met betrekking tot de elektriciteits- en gasmarkt;

d) het opstellen en publiceren van specifieke rapporten en cijfers met betrekking tot de kost van de certificatenverplichtingen.

5° adviserende taken :

a) het op verzoek of op eigen initiatief verlenen van adviezen met betrekking tot de elektriciteits- en gasmarkt aan de minister of de Vlaamse Regering;

b) het uitvoeren van studies of onderzoeken betreffende de elektriciteits- en gasmarkt, op eigen initiatief of op verzoek van de minister of de Vlaamse Regering.

6° beheer van de groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong:

a) het beheer van de certificatedatabank, bedoeld voor het toezicht op de levensloop van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest (toekenning, handel, inlevering, in- en export van garanties van oorsprong);

b) het beheer van de dossiers inzake de toekenning van groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong aan installaties die elektriciteit opwekken uit zonne-energie.²

1.5. Onze strategische en operationele beleidsdoelstellingen

Strategische doelstelling 1: De VREG streeft naar een goed werkende en efficiënt georganiseerde elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest, die inspeelt op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën

Operationele doelstelling 1.1. De VREG bouwt relevante en adequate **kennis** op over de Vlaamse, Belgische, Europese en internationale context van de **elektriciteits- en aardgasmarkt** met het oog op de uitoefening van zijn taken

Operationele doelstelling 1.2: De VREG zorgt voor **voldoende en duidelijke regels** om de elektriciteits- en aardgasmarkt correct en efficiënt te doen werken en zorgt ervoor dat de **marktorganisatie en -regels** tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën

Operationele doelstelling 1.3: De VREG zorgt voor een **efficiënte en effectieve controle en handhaving** van de (openbaredienst)verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest

Operationele doelstelling 1.4: De VREG zorgt voor **transparantie** in de elektriciteits- en aardgasmarkt en staat in voor de **monitoring** van de markt en van de effecten van het beleid op deze markt

² De taak inzake het beheer van deze dossiers , opgelegd aan de VREG in artikel 12.3.6 van het Energiebesluit, zal overgedragen worden aan de netbeheerders vanaf mei 2015 (zie verder in hoofdstuk 2.4.1.).

Operationele doelstelling 1.5: De VREG wil de actieve participatie van de afnemers aan de energiemarkt bevorderen door hen te **informer** over de mogelijkheden op deze energiemarkt en hen te activeren om hier gebruik van te maken

Operationele doelstelling 1.6. De VREG beheert de levensloop van **groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong** in het Vlaams Gewest en behandelt de dossiers van de toekenning van groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong aan installaties die elektriciteit opwekken uit zonne-energie

Operationele doelstelling 1.7. De VREG zorgt voor transparantie in de **markt van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong** en staat in voor de monitoring van deze markten

Operationele doelstelling 1.8. De VREG zorgt voor **advisering** en signalisatie over beleidsrelevante aangelegenheden met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkt en de markten voor steuncertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest

Strategische doelstelling 2: De VREG wil de betrouwbaarheid en efficiëntie van het Vlaamse distributienet en de verdeling van elektriciteit en aardgas van producent tot gebruiker tegen correcte nettarieven via dit net waarborgen en ervoor zorgen dat daarbij wordt ingespeeld op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën

Operationele doelstelling 2.1. De VREG bouwt **kennis** op over de Vlaamse, Belgische, Europese en internationale context van het **beheer van elektriciteits- en gasnetten** en de **tarieven** voor aansluiting op en toegang tot deze netten

Operationele doelstelling 2.2: De VREG zorgt ervoor dat er **voldoende en duidelijke regels** bestaan die beschrijven hoe het **elektriciteits- en aardgasdistributienet** moet worden beheerd en die tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën

Operationele doelstelling 2.3: De VREG legt correcte **nettarieven** vast voor de toegang tot en de aansluiting op het Vlaams distributienet

Operationele doelstelling 2.4: De VREG zorgt voor een efficiënte en **effectieve controle en handhaving** van de (openbare dienst)verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan de beheerders van elektriciteits- en aardgasnetten in het Vlaams Gewest

Operationele doelstelling 2.5: De VREG monitort de **betrouwbaarheid en dienstverlening** van de beheerders van de elektriciteits- en aardgasnetten in het Vlaams Gewest, evenals de evolutie van de tarieven.

2. Context waarbinnen we functioneren

2.1. Het Europees Energiebeleid

Ten opzichte van de context van het Europees energiebeleid, zoals geschetst in het ondernemingsplan 2015 (o.a. Beleidskader inzake klimaat en energie 2030, de richtlijnen van het derde Europese energiepakket, de richtlijn energie-efficiëntie en het gezamenlijk ACER-CEER document "Energy Regulation: A Bridge to 2025") zijn er volgende nieuwe evoluties geweest met betrekking tot het Europees energiebeleid in 2015:

2.1.1. De uitbouw van de Energie-Unie

Als één van haar tien prioriteiten schoof de Europese Commissie bij haar aantreden in 2014 de uitbouw van een energie-unie naar voor. Deze energie-unie moet bijdragen tot een Europa met een zekere energiebevoorrading die betaalbaar en klimaatvriendelijk is. De Commissie ziet een slimmere aanpak van het Europees energiebeleid als een weg om de strijd tegen klimaatverandering te combineren met jobcreatie, groei en investeringen.

De Europese Commissie publiceerde daartoe op 25 februari 2015 "Een kaderstrategie voor een veerkrachtige Energie-Unie met een toekomst gericht klimaatbeleid"³. Ze wil met deze Energie-Unie inspelen op de noden van Europese energieconsumenten, zowel huishoudens als bedrijven. Deze hebben nood aan gegarandeerde, duurzame, concurrentiële en betaalbare energie. Met de Energie-Unie wil de Commissie Europa's energiesysteem fundamenteel veranderen.

De Energie-Unie is gestoeld op vijf dimensies, die elkaar onderling versterken:

1. Energiezekerheid, solidariteit en vertrouwen;
2. Een volledig geïntegreerde Europese energiemarkt;
3. Energie-efficiëntie die bijdraagt aan de matiging van de vraag naar energie;
4. Naar een koolstofarme economie, en
5. Onderzoek, innovatie en concurrentievermogen

Negen maanden na de lancering van deze energie-unie presenteerde de Commissie op 18 november 2015 haar eerste stand van zaken, de zogenaamde 'State of the Energy Union'. In dit document gaat de Commissie in op de vooruitgang die de afgelopen negen maanden is geboekt, bepaalt ze de belangrijkste actiegebieden voor 2016 en trekt ze conclusies voor het beleid op nationaal⁴, regionaal en Europees niveau. Het is de bedoeling om dit vanaf nu elk jaar te doen.

³ Deze kaderstrategie kan teruggevonden worden via <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015DC0080>.

⁴ De mededeling inzake de stand van de energie-unie staat op de website van de Commissie: http://ec.europa.eu/priorities/energy-union/index_en.htm. De factsheet over de stand van zaken in België kan teruggevonden worden via: http://ec.europa.eu/priorities/energy-union/state-energy-union/docs/belgium-national-factsheet_en.pdf

Op 15 juli 2015 lanceerde de Europese Commissie ook een openbare raadpleging hoe de nieuwe elektriciteitsmarkt eruit moet zien om aan de verwachtingen van de consument te voldoen, concreet de vruchten te plukken van nieuwe technologie, en investeringen in hernieuwbare energie en een koolstofarme productie aan te moedigen

Op basis hiervan zal de Europese Commissie concrete wetgevingsvoorstellen uitwerken met betrekking tot de wetgeving inzake de interne markt, de richtlijn inzake hernieuwbare energie, de richtlijn betreffende energie-efficiëntie en de infrastructuurverordening.

2.1.2. Activiteiten van de Europese Energieregulators

A. CEER-position paper on well-functioning retail markets

De CEER, de Council of European Energy Regulators, heeft op 14 oktober 2015 een "Position Paper on well-functioning retail markets"⁵ gepubliceerd. Het is een van de acties die CEER vooropgesteld had in zijn "Energy Regulation: A Bridge to 2025".⁶

Het is een eerste stap in het tot stand brengen van een kader om te beoordelen welke karakteristieken een goed werkende energiemarkt op retailniveau heeft. Het biedt een holistisch en toekomstgericht kader voor het beoordelen van het functioneren van energiemarkten op retailniveau. En het is de bedoeling hiermee de Europese Commissie bij te staan in het uitwerken van een "new deal" voor energieconsumenten op retailniveau.

In de position paper legt de CEER de principes en kenmerken vast waaraan moet worden voldaan om te kunnen spreken van een goed functionerende retailmarkt voor energie. Daarbij zijn de belangrijkste principes:

- Er is een hoge graad van concurrentie in de markt en intense innovatie biedt concrete voordelen voor de energieafnemers.
- De distributienetbeheerders leveren een dienstverlening van hoogstaande kwaliteit en faciliteren een gelijk speelveld door als neutrale en efficiënte marktfacilitator op te treden.
- Consumenten zijn zich bewust van de kernelementen van de energiemarkten, ze voelen zich in staat om gemotiveerd om actief deel te nemen aan de markt, zodat ze verder vertrouwen kunnen opbouwen in de werking van de markt en de marktspelers.
- Energievoorziening is verzekerd voor alle energieafnemers, en kwetsbare energiekanten worden met extra maatregelen beschermd waar nodig.

De VREG zal dit CEER-kader aanwenden als basis voor de beoordeling en monitoring van de functionering van de Vlaamse retailmarkt van elektriciteit en aardgas.

B. CEER Conclusions Paper on the Future role of DSO's

Daarnaast is CEER in de voorbije jaren ook steeds meer aandacht beginnen te schenken aan de distributienetten en de specifieke rol van de distributienetbeheerders (DSO's of distributiesysteemoperatoren in het jargon) in het energiesysteem.

Dit mondde uit in een consultatie van de belanghebbenden en de publicatie van een conclusietekst over de toekomstige rol van de DSO's ('The Future Role of DSO's, A CEER Conclusions Paper', Ref: C15-DSO-16-03).

⁵ Deze position paper is terug te vinden via : http://ceer.eu/portal/page/portal/EER_HOME/EER_PUBLICATIONS/CEER_PAPERS/Customers/Tab5/C15-SC-36-03_V19_Well-functioning_retail_markets.pdf

⁶ Alle relevante documenten zijn terug te vinden via volgende link: <http://www.acer.europa.eu/Events/Presentation-of-ACERs-Conclusions-Paper-Energy-Regulation-A-Bridge-to-2025/default.aspx>

Het werkprogramma voor 2016 van de CEER DSO Werkgroep bevat een aantal onderwerpen die voor de VREG erg relevant zijn, zoals de distributietarieven, de regulering van flexibiliteit en de relatie van de transmissiesysteembeheerder met de DSO's. Daarom zal deze werkgroep vanaf dit jaar actiever opgevolgd worden.

C. Netwerkcodes

De komende jaren zullen de lidstaten ook de principes uitgewerkt in de Netwerkcodes van ENTSO-E en ENTSO-G moeten implementeren. Deze codes ondersteunen het opzet van een geharmoniseerde interne markt voor elektriciteit en aardgas in Europa. Ze bevatten bepalingen over de aansluiting op de netten, de toegang tot de netten en de evenwichtsmethodieken. Dit houdt in dat zal moeten nagegaan worden welke bepalingen in het Energiedecreet, het Energiebesluit en de Technische Reglementen moeten aangepast worden.

Onze aanpak:

De Europese context van de elektriciteits- en aardgasmarkt (o.a. werking van de Europese energieregulator **ACER** en de koepel van de Europese Energieregulatoren CEER) wordt door de VREG opgevolgd via deelname aan de Werkgroep Europa van FORBEG (zie hoofdstuk 2.2) en door opvolging door de VREG van de werkzaamheden van de werkgroepen van de **CEER**, de Europese koepel van energieregulatoren met betrekking tot de retailmarkt en het distributienetbeheer.

2.2. De Belgische context

De VREG is één van de vier energieregulatoren in België. De informatieverlening en de samenwerking tussen deze regulatoren verloopt via FORBEG. FORBEG is een informeel overlegorgaan samengesteld uit vertegenwoordigers van de CREG, VREG, BRUGEL en CWaPE.

Het doel van FORBEG is een forum te zijn dat de regulatoren toelaat om adequaat te reageren op verzoeken om studies, analyses en gemeenschappelijke standpunten aan hen gericht door zowel de EU als de federale en regionale overheden, als de energiesector.

Plenaire vergaderingen worden tweemaandelijks gehouden. Specifieke werkgroepen, vast voorgezeten door een van de regulatoren, komen op verzoek samen en in functie van de actualiteit en de voortgang van lopende werkzaamheden.

Momenteel zijn de volgende werkgroepen actief, die samenwerken rond de aangehaalde onderwerpen:

- Europa: coördinatie van de Europese werkzaamheden, met focus op CEER, ACER en input voor de Europese Commissie;
- Strategie: overleg over toekomstige marktprocessen en marktmodel;
- Elektriciteit: Omzetting Netwerkcodes elektriciteit, aansluitings- en toegangscontracten, vraagzijdebeheer, technische voorschriften,...
- Gas : Omzetting Netwerkcodes gas, aansluitings- en toegangscontracten, conversie van de L-gasnetten, splitsing en bundeling van geaggregeerde ontvangstations,...
- Hernieuwbare energiebronnen: overleg en samenwerking over ontwikkelingen inzake hernieuwbare energiebronnen, certificaten systemen en garanties van oorsprong;
- Slimme meters: afstemming over de functionaliteiten van slimme meters en de standaarden, contacten met de privacycommissie;
- Tarieven: Tariefmethodologie, tariefstructuur, aanpak van transmissietarieven en heffingen, gewestgrensoverschrijdende netbeheerders, opvolging rechtszaken,...

- Informatie-uitwisseling: overleg en samenwerking met het oog op de informatie-uitwisseling inzake nieuwe energieleveranciers, de rapporteringen aan Europa en de opmaak van de Belgische statistieken inzake marktwerking
- Ad hoc werkgroep noodleveranciersregeling: omdat een noodleveranciersregeling best op federale schaal opgezet wordt, wordt het door de VREG opgestarte project nu met de collega-regulatoren besproken.

Onze aanpak:

De VREG neemt actief deel aan de vergaderingen van **FORBEG** en zijn werkgroepen. De meeste marktpartijen in de Belgische energiemarkt zijn actief op diverse bevoegdheidsniveaus en binnen diverse gewesten en een aantal problemen en thema's raken zowel federale als gewestelijke energiebevoegdheden, daarom is deze informatie-uitwisseling en samenwerking nodig.

Via FORBEG moet ook de Belgische standpuntbepaling verlopen van de onderwerpen binnen de CEER en ACER-werking die behoren tot de energiebevoegdheden van de gewesten. Binnen FORBEG willen we ook met de andere regulatoren bespreken hoe we onze werkzaamheden optimaal op elkaar kunnen afstemmen.

2.3. De Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt

2.3.1. Sterk gestegen concurrentie op de Vlaamse leveranciersmarkt

Een belangrijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om een goed werkende elektriciteits- en aardgasmarkt te hebben die reële voordelen biedt voor de klanten, is voldoende concurrentie tussen de marktspelers, onder meer bij de energieleveranciers. Die concurrentie vertaalt zich dan onder andere in het aantal klanten dat overstapt naar een andere energieleverancier.

In 2015 veranderen er een pak meer gezinnen en vooral kleine bedrijven van energieleverancier dan in 2014. Voor elektriciteit is 2015 het jaar met het op één na hoogste switchcijfer ooit, na het recordjaar 2012. In 2015 veranderde 15,39% van de elektriciteitsklanten van leverancier. Het tweede hoogste % ooit, na het recordjaar 2012 (16,47%). In absolute aantallen gaat het over 513.525 gezinnen en kleine bedrijven (393.702 in 2014).

Heel opvallend in 2015 is de explosieve toename in de activiteit bij de kleine bedrijven. De activiteitsgraad van 24,30%, een stijging met bijna 11 procentpunten t.o.v. vorig jaar, is veruit de hoogste activiteitsgraad ooit bij deze klantengroep. Ook de activiteitsgraad bij de gezinnen (13,40%) nam toe t.o.v. vorig jaar, met bijna 2 procentpunten weliswaar in een beperktere mate.

Zoals de voorbije jaren ligt de activiteitsgraad bij het wisselen van aardgasleverancier nog hoger. De wisselactiviteitsgraad voor heel 2015 bedroeg 17,70%, het op twee na hoogste percentage, na 2012 en 2013. In absolute aantallen gaat het over 363.509 gezinnen en kleine bedrijven (279.220 in 2014). 15,81% van de gezinnen wisselde van aardgasleverancier. De kleine bedrijven waren dit jaar bijna dubbel zo actief, 29,30% wisselde van aardgasleverancier.

Nog maar net de helft van alle elektriciteitsleveringen via het distributienet staat nog op naam van de Engie groep (Electrabel). In 2004, het eerste jaar van de vrijmaking van de markt, bedroeg dit aandeel nog 76%. De drie grootste elektriciteitsleveranciers (Engie, EDF-Luminus en Eni) leveren samen iets minder dan 80% van alle elektriciteit aan eindafnemers op het distributienet in Vlaanderen.

Ook voor aardgas neemt Engie nog steeds het grootste deel van de leveringen op het distributienet voor haar rekening, maar de dominantie is sterk afgenomen de voorbije jaren. Voor aardgas zijn de

drie belangrijkste leveranciers Engie, Eni en EDF-Luminus. Samen leveren ze 74% van het totale volume aardgas aan de eindafnemers. In 2004 bedroeg dit nog bijna 99%

De Herfindahl-Hirschman index (HHI) is een vaak gebruikte maatstaf voor de concentratiegraad in een sector. De berekening is gebaseerd op de verdeling van de markt onder verschillende aanbieders.

Tabel: Evolutie van de Herfindahl-Hirschman Index voor de elektriciteits- en aardgasleveranciersmarkt, index tussen 0 (volledige mededinging) en 10.000 (monopolie).

	2012	2013	2014
HHI obv aantal afnemers globale elektriciteitsmarkt	4 812	2 639	2 597
HHI obv aantal afnemers globale aardgasmarkt	5 007	2 332	2 297
HHI obv leveringscijfer globale elektriciteitsmarkt	5 039	3 089	2 997
HHI obv leveringscijfers globale aardgasmarkt	4 289	2 190	2 113

Nadat de voorbije twee jaar een spectaculaire positieve evolutie merkbaar was in de concentratiegraad vertraagt deze evolutie enigszins in 2014. Hoewel de indexen ook eind 2014 nog niet op het niveau zijn dat aanzien wordt als een volledig concurrentiële markt, betekent 2014 wel opnieuw een verbetering op dit vlak en benaderen we voor bepaalde deelmarkten al de streefwaarde van 2000 die over het algemeen vooropgezet wordt als voorwaarde voor een competitieve markt. De marktsegmenten van de professionele elektriciteitsafnemers, hoewel nog altijd meer geconcentreerd dan de huishoudelijke markt, boekten wel verder vooruitgang op vlak van de concentratie-indexen in 2014.

Ook op de aardgasleveranciersmarkt is een verdere verbetering merkbaar wat de evolutie van de concentratie-index betreft, maar net als bij de elektriciteitsmarkt veel minder uitgesproken dan in de voorbije jaren. Hoewel de streefwaarde van 2000 nog niet bereikt is, komen we in Vlaanderen voor aardgas steeds dichterbij dit doel. De aardgasmarkt was in 2014 opnieuw minder sterk geconcentreerd dan de elektriciteitsmarkt. Ook op de aardgasmarkt doet de grootste concentratie zich voor in het professionele segment.

Dit wijst erop dat de concurrentie in de elektriciteits- en aardgasleveranciersmarkten veranderd is van dynamiek. De concurrentie speelt zich steeds meer af tussen de nieuwkomers en niet meer hoofdzakelijk van de historische leveranciers naar de nieuwkomers op de markt.

De conclusie blijft geldig dat de Vlaamse energiemarkt de afgelopen jaren veel concurrentiëler werd op vlak van levering, maar nog altijd sterker geconcentreerd is dan wat theoretisch als ideaal beschouwd wordt. Dit is enerzijds te wijten aan het nog altijd belangrijke marktaandeel van de historische leveranciers, maar ook aan het effect van fusies en participaties tussen de verschillende spelers. Toch werpt de steeds heviger concurrentie wel degelijk al vruchten af voor alle klanten, niet alleen voor de actieve klanten die van energieleverancier veranderen. Eens een zekere kritische massa bereikt wordt inzake het aantal klanten dat van energieleverancier wisselt (of minstens bereid is om dat te doen), wordt de concurrentiedruk groot genoeg om ook de prijzen van de passieve(re) klanten te doen afnemen. Hoewel de beste prijsvoorwaarden nog altijd voor de actieve klanten die voor de gunstigste aanbieding op de markt opteren zijn, drukt de mededinging dus ook de prijzen voor de andere klanten.

Onze aanpak:

Onze focus ligt op het verzekeren van een level playing field voor de leveranciers van elektriciteit en aardgas in Vlaanderen en op de gunstige uitkomst van de marktwerking voor de elektriciteits- en aardgasafnemers. Dit niet alleen door het verzekeren van een niet-discriminatoire toegang tot het net,

maar ook door te verzekeren dat iedere energieleverancier de in Vlaanderen opgelegde regelgeving, inclusief openbaredienstverplichtingen naleeft. Dergelijke openbaredienstverplichtingen kunnen een drempel zijn voor het toetreden tot de markt van nieuwe energieleveranciers en kunnen een negatief effect hebben op de marktwerking. Deze problematiek bekijken we verder in het licht van de discussie over het marktmodel.

We zetten ook verder in op het stimuleren van afnemers om een actieve houding aan te nemen op de energiemarkt, omdat zonder alerte elektriciteits- en aardgasklanten de concurrentiedruk opnieuw zou afnemen.

2.3.2. Gezinnen en bedrijven voelen zich geïnformeerd, staan positief ten overstaan van de vrijgemaakte energiemarkt en zijn tevreden over de dienstverlening van de energieleveranciers

Uit de jaarlijkse enquêtes die de VREG uitvoert bij 1.000 gezinnen en 1.000 bedrijven blijkt:

- Gezinnen en bedrijven hebben zich de afgelopen jaren **goed geïnformeerd** over de mogelijkheden om een nieuwe leverancier te kiezen:
 - Het percentage gezinnen dat zich voldoende geïnformeerd voelt over de energiemarkt steeg de afgelopen jaren sterk: van slechts 58% in 2011 tot 79% in 2015.
 - Midden 2015 is dit gegeven op nog hoger niveau bij de bedrijven: 85% voelt zich voldoende geïnformeerd over de energiemarkt tegenover 74% in 2011.
- De voorbije jaren was er een merkbare verbetering van de gezinnen en bedrijven met een **positieve houding ten opzichte van de vrijmaking van de energiemarkt**
 - Het aantal gezinnen dat vindt dat de vrijmaking voor hen een positief effect heeft steeg van 56% in 2011 naar 78% in 2013. Deze positieve houding daalt in 2015 naar een nog steeds hoog niveau van 68%. Gezinnen die bewust kozen zijn positiever (71%) dan wie niet bewust koos (60%).
 - Het aantal bedrijven dat de vrijmaking van de energiemarkt een goede zaak vindt voor hun bedrijf steeg van 66% in 2011 naar 83% in 2015.
- In de enquête wordt ook gevraagd **hoe tevreden de gezinnen en bedrijven zijn over hun energieleverancier**. Globaal gezien zijn de bedrijven, net als de gezinnen, erg tevreden over hun energieleverancier(s).
 - In het algemeen zijn de gezinnen tevreden over hun elektriciteitsleverancier. 11% was uiterst tevreden, 35% zeer tevreden en 51% tevreden. Slechts 4% was niet echt (3%) of helemaal niet (1%) tevreden.
 - Ook de bedrijven zijn globaal erg tevreden over hun elektriciteitsleverancier. 96% zegt over het algemeen minstens tevreden te zijn, waarvan 28% zeer (21%) of zelfs uiterst (7%) tevreden is. Van de overige respondenten is 3% niet echt tevreden en slechts 1% helemaal niet tevreden.

Onze aanpak

We blijven ook in 2016 verder inzetten op de informatieverlening voor en sensibilisering van energieafnemers, zowel gezinnen als bedrijven.

We hebben sinds de vrijmaking transparantie gebracht en de klant wegwijs gemaakt in de energiemarkt via onze website en nieuwsbrief, doelgroepgerichte communicatie-acties, de prijsvergelijkingsmodule V-TEST[®], de module voor de vergelijking van de klantvriendelijkheid van de leveranciers, de SERVICECHECK, de module voor de controle van het "groengehalte" van de geleverde elektriciteit, de GROENCHECK en ook via de HERKOMSTVERGELIJKER (gelanceerd in 2015). Over deze kanalen en instrumenten wordt verder geïnformeerd in 2016.

In 2016 willen we volgende nieuwe communicatie-acties lanceren :

- een informatiecampagne naar gezinnen en kmo's over wat te doen bij een verhuis
- een informatiepakket voor jongeren en kotstudenten over de werking en opportuniteiten op de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt
- een informatiepakket voor anderstaligen over de werking en opportuniteiten op de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt in eenvoudig Nederlands
- het aanbieden van meer informatie over gemiddelde verbruiken van typecategorieën;
- het gericht sturen van korte informatieve boodschappen met praktische tips naar relevante belanghebbenden

2.3.3. Evolutie van de eindprijzen voor de afnemers in 2015

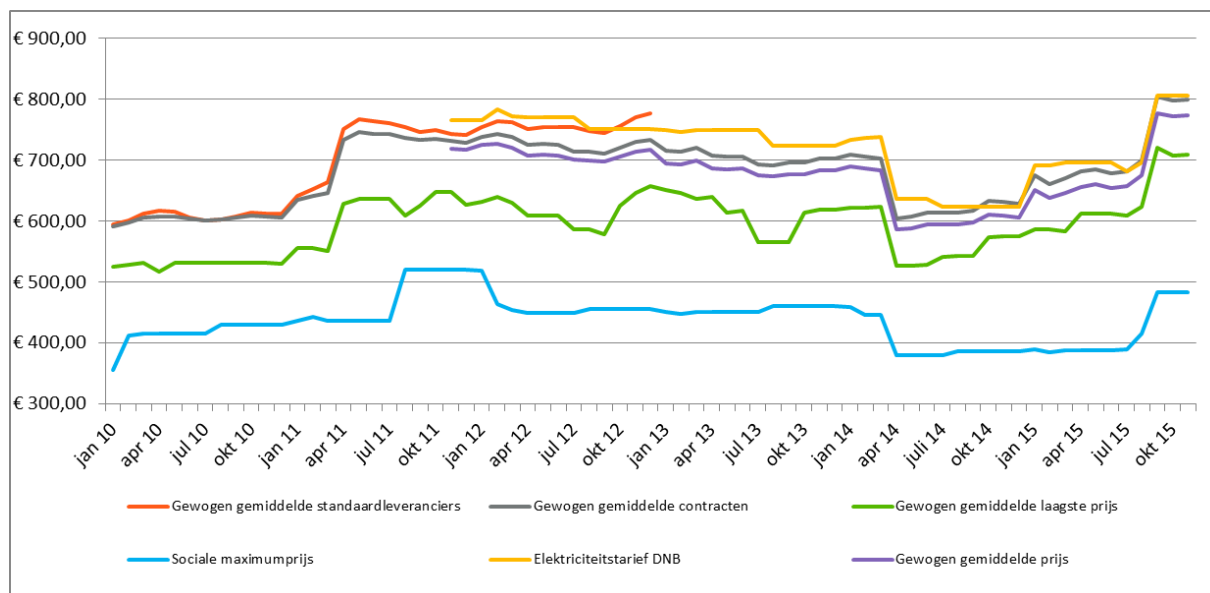
A. Evolutie energiefactuur van gezinnen

De evolutie van de totale elektriciteits- en aardgasfactuur van een gezin in de periode januari 2015 tot januari 2016 is als volgt:

- Gemiddeld steeg de elektriciteitsfactuur voor een gezin met een doorsnee verbruik van 3.500 kWh met 14%, van 799 euro naar 911 euro.
De reden hiervoor is:
 - Stijging energiekost door quotumverhoging (20 euro)
 - Beperkte stijging distributienettarief (12 euro)
 - Grootste effect/stijging door afschaffing gratis elektriciteit (80 euro)
- Voor een gezin met een aardgasverbruik van 23.260 kWh daalde de aardgasfactuur met 1,53%, van 1.213 euro naar 1.194 euro
De reden hiervoor is:
 - Daling distributienettarief (20 euro)
 - Lichte stijging transmissienettarief (nieuw Fluxys-tarief) (1 euro)

Voor gezinnen in Vlaanderen die zowel elektriciteit als aardgas verbruiken steeg de totale energiefactuur gemiddeld met 4,64%, van 2.012 euro naar 2.105 euro.

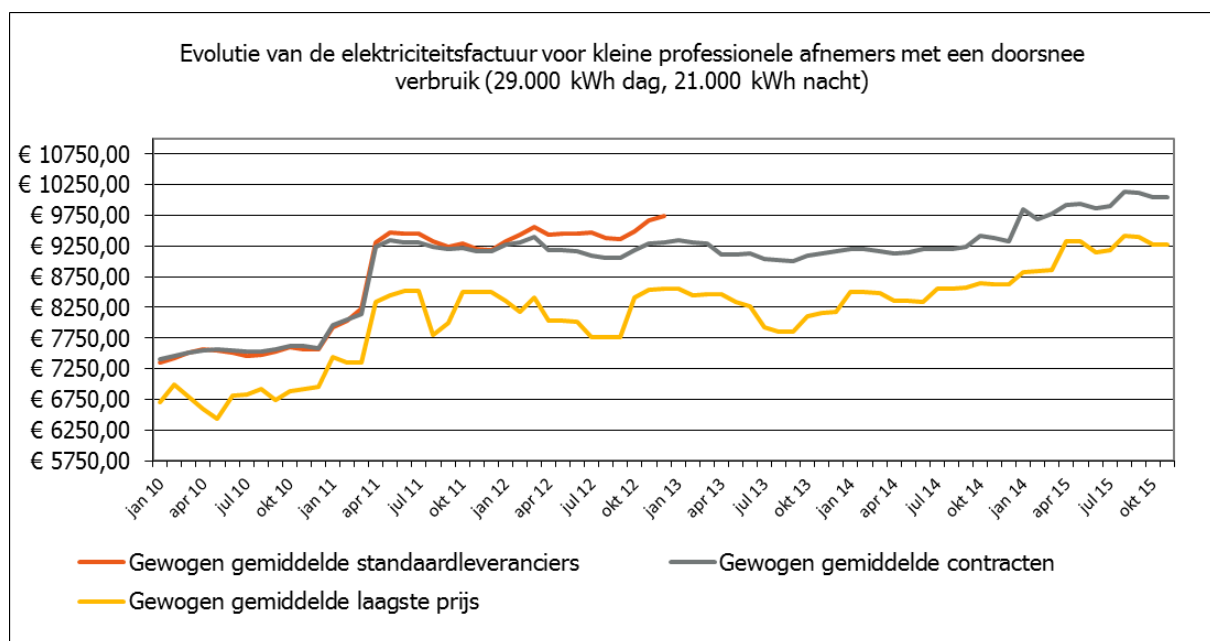
Grafiek: Evolutie van de gewogen gemiddelde prijs van de contracten, van de gewogen gemiddelde laagste prijs, van de sociale maximumprijs, van het elektriciteitsstarief DNB en van de gewogen gemiddelde prijs

B. Evolutie energiefactuur van KMO's

De evolutie van de totale elektriciteits- en aardgasfactuur van een KMO in de periode januari 2015 tot januari 2016 is als volgt:

- Gemiddeld steeg de elektriciteitsfactuur voor een kmo met een verbruik van 50.000 kWh met 3,78%, van 10.049 euro naar 10.429 euro.
- Voor een KMO met een aardgasverbruik van 116.280 kWh daalde de aardgasfactuur met 1,27 %, van 4.657 euro naar 4.598 euro.

C. Evolutie van de distributietarieven voor gezinnen

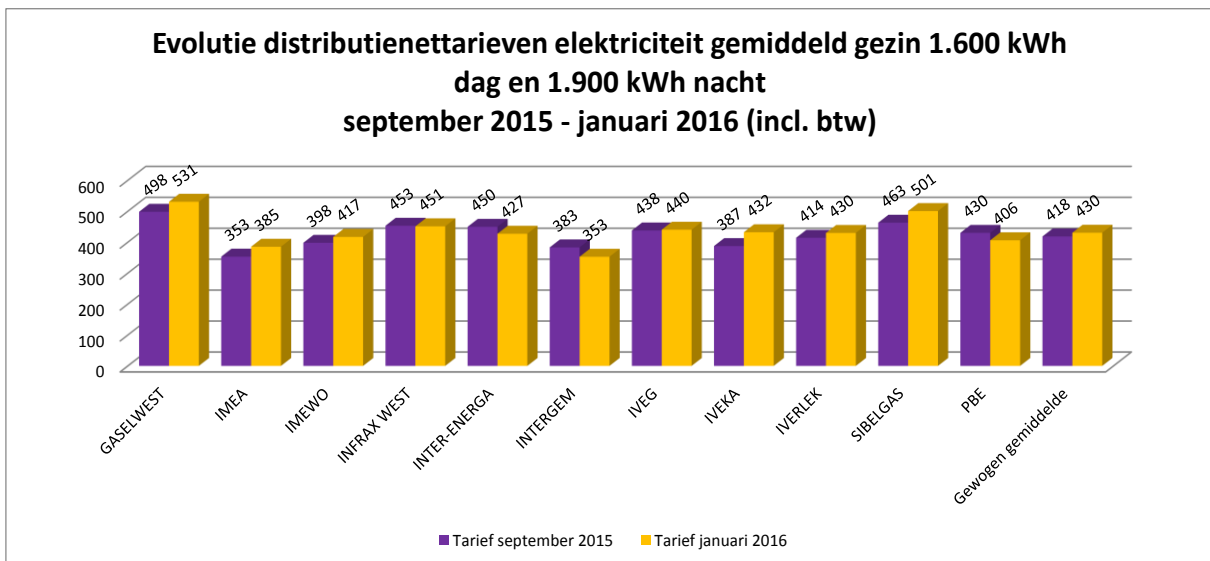
Voor een gezin met een tweevoudige meter en jaarverbruik van 3.500 kWh elektriciteit en een jaarverbruik gas van 23.260 kWh (inclusief BTW) daalden de nettarieven gemiddeld met 8 euro.

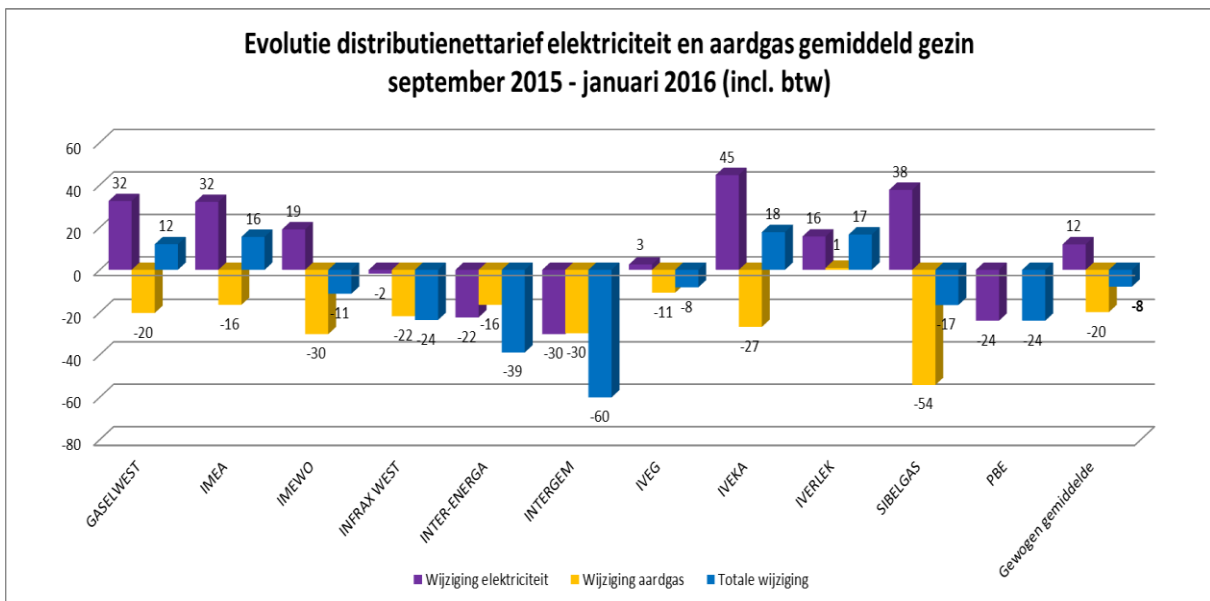
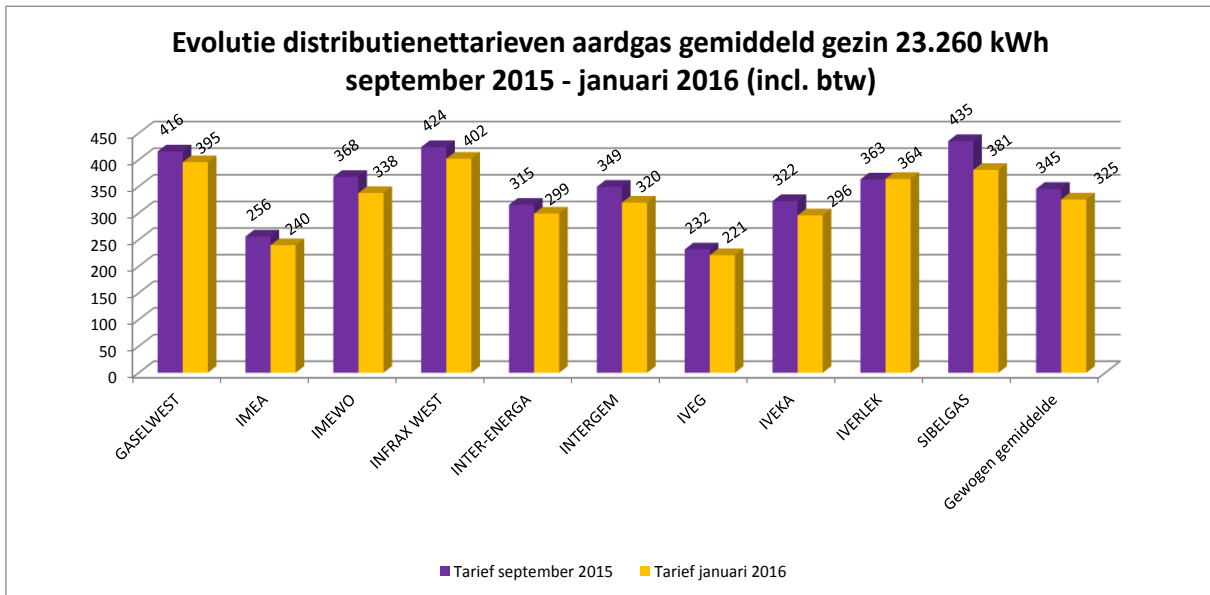
Het gaat om een stijging voor elektriciteit van 12 euro en een daling voor aardgas van 20 euro.

De redenen voor de stijging van de distributietarieven voor elektriciteit zijn:

- Voorlopige doorrekening van 20% van de historische exploitatiesaldi over 2010-2014 (tekort)
- Afschaffing van het plafond voor solidarisering van de kosten voor hernieuwbare energie tussen de distributienetbeheerders.
Effect op distributietarieven:
 - Daling tarief bij Infrac-DNB's
 - Stijging tarief bij Eandis-DNB's
- Afschaffing 'gratis elektriciteit': de kost van de 'gratis kWh' valt weg voor de distributienetbeheerder waardoor het tarief/kWh daalt

De reden voor de daling van de distributietarieven voor aardgas is de voorlopige doorrekening van 20% van de historische exploitatiesaldi over 2010-2014 (= overschot).

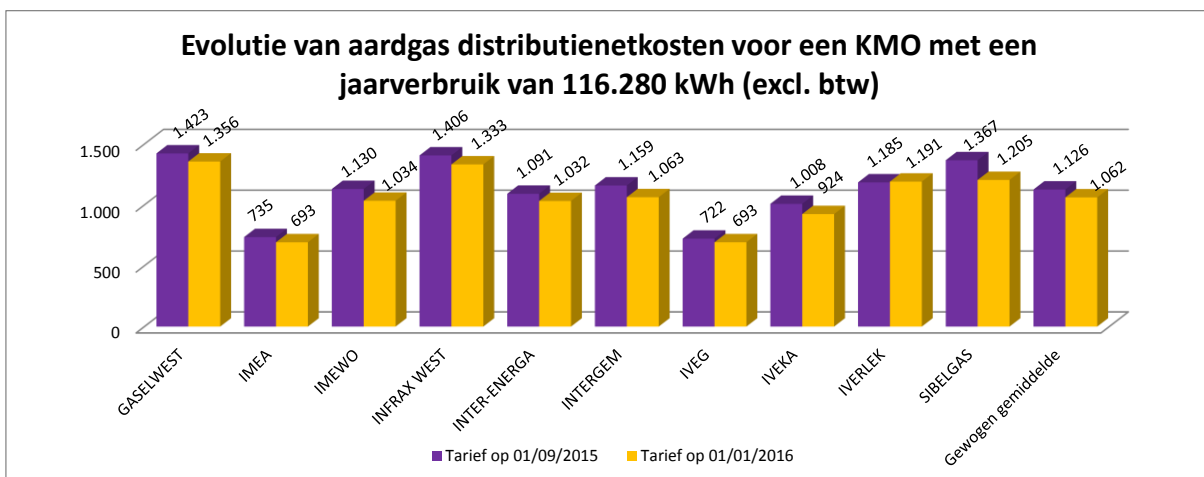
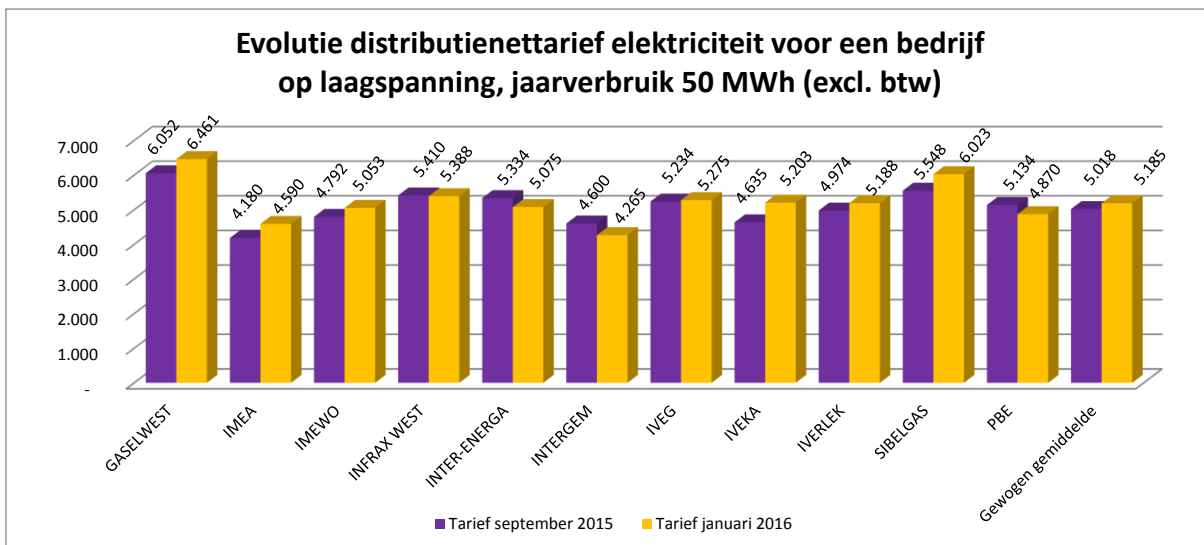

D. Evolutie van de distributienettarieven voor KMO's

Voor een KMO met een tweevoudige meter en jaarverbruik van 50.000 kWh elektriciteit en een jaarverbruik gas van 116.280 kWh (excl. BTW) stijgen de nettarieven gemiddeld met 103 euro.

Het gaat om een stijging voor elektriciteit van 167 euro en een daling voor aardgas van 64 euro.

Dit omwille van dezelfde redenen als toegelicht bij gezinnen (zie hoger onder C.).

Onze aanpak

De VREG zal de evolutie van de elektriciteits- en aardgasprijzen in het Vlaams Gewest voor gezinnen en kleine bedrijven blijvend opvolgen en hierover informeren via verschillende kanalen. We doen dat al geruime tijd via de maandelijkse publicatie van grafieken en cijfers op onze website. Sinds eind 2015 doen we dat ook aan de hand van infografieken die we publiceren op de webpagina www.vreg.be/nl/evolutie-van-de-energieprijzen-van-gezinnen-en-bedrijven.

Het aanbieden van de V-TEST[®] maakt dat de VREG maandelijks hiertoe de nodige gegevens bekomt en controleert. We maken ook maandelijks de energieprijzen voor huishoudelijke afnemers in Vlaanderen over aan de FOD Economie met het oog op het berekenen van het representatief indexcijfer der consumptieprijzen.

We blijven ook informeren over de kost en evolutie van de distributienettarieven, vooral via www.vreg.be (www.vreg.be/nl/distributienettarief). We willen in 2016 inzetten op het informeren over de evolutie van de diverse onderdelen (o.a. de openbardienstverplichtingen) van deze tarieven en de vergelijking met andere regio's.

2.3.4 De nieuwe marktorganisatie, -rollen en -processen moeten worden verankerd in de regelgeving en regulering

De ontwikkelingen op de elektriciteits- en aardgasmarkt inzake de oprichting van Atrias, de nieuwe marktregels MIG 6, de risico's verbonden aan het leveranciersmodel, de flexibiliteit en de toekomstige invoering van slimme meters vergen veel aanpassingen aan het regelgevend en juridisch kader van de elektriciteits- en gasmarkt. Daarnaast zijn ook op Europees niveau nieuwe wetgeving te verwachten (nieuwe en/of aangepaste richtlijnen en netwerkcodes). Dit zal aanpassingen vergen op niveau van het Energiedecreet, het Energiebesluit, maar ook de technisch reglementen en de toegangs- en aansluitingscontracten.

Onze aanpak

Om al deze aanpassingen efficiënt en coherent door te voeren in functie van de evoluties en problemen die opduiken in de energiemarkt en met de technologische en structurele ontwikkelingen op de markt, heeft de VREG een "stappenplan" uitgewerkt met het oog op het verankeren van die nieuwe marktorganisatie, -rollen en processen in de regelgeving en regulering.

Eerste doel was de komende wijzigingen in de markt over een termijn van 3 jaar te inventariseren en te analyseren. Op basis hiervan zullen in 2016 dan verdere acties ondernomen worden, gaande van het uitvoeren van studies/onderzoeken, het uitbrengen van adviezen op eigen initiatief voor aanpassingen aan decreet en besluit, het opstellen van nieuwe ontwerp-TRDen, het opstellen van volgende versies van toegangs- en aansluitingscontracten, enz....

We moeten in de toekomst evolueren van een marktmodel dat opgebouwd is rond de energieleveranciers naar een klantgericht model voor de energiemarkt en zo de relatie klant-energieleverancier-netbeheerder open trekken naar nieuwe partijen, zoals producenten, flexibiliteitsaanbieders en leveranciers van energiediensten.

Het toegangscontract moet een evenwichtige verdeling van de rechten en plichten van de toegangshouders/leveranciers en netbeheerders verzekeren, en afgestemd zijn op de modaliteiten voor flexibiliteit zoals vastgelegd in de aansluitingscontracten.

We willen tenslotte vermijden dat faillissement of ernstige financiële problemen van energieleveranciers leiden tot problemen bij de klanten. Daarom werken we een effectieve en efficiënte noodleveranciersregeling uit in overleg met de marktpartijen en andere energieregulators. Via een advies aan het beleid willen we bekomen dat deze regeling dan wordt opgenomen in de regelgeving. Omdat deze regeling best op federale schaal van toepassing wordt, wordt het voorbereidend werk van de VREG rond dit thema sinds 2015 besproken binnen een ad hoc werkgroep van FORBEG, met onze collega-regulators. De focus ligt daarbij op het afstemmen van de regeling op de (federale) faillissementswetgeving.

2.3.5. Datastromen

In het kader van het in 2011 opgerichte Atrias werd de afgelopen jaren gediscussieerd over een nieuwe generatie van marktprocessen onder de naam **MIG 6.0**. Deze marktprocessen zullen op maat van de vrijgemaakte markt zijn (vergeleken met de oude processen die dateren van vlak na de vrijmaking en die onvolledig en inefficiënt opgezet waren) en rekening houden met de toekomstige beschikbaarheid van slimme meters. Doel van de MIG 6.0 is te komen tot een minder foutgevoelige, (kosten-)efficiëntere, klantvriendelijkere werking van de energiemarkt.

Daarnaast zullen de netbeheerders een marktfaciliterende rol opnemen door de datastromen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt te centraliseren. **Atrias** zal fungeren als beheerder van het centraal marktsysteem voor de elektriciteits- en gasmarkt in België. Hierdoor kan de uitwisseling van gegevens op de Belgische energiemarkt tussen energiegebruikers, energieleveranciers en andere marktpartijen zoals aggregatoren en energiedienstenbedrijven, transportnet- en distributienetbeheerders vlotter verlopen.

Onze aanpak

We zullen ook in 2016 verder blijven toezien op enerzijds de correcte uitvoering van de huidige marktafspraken (de MIG 4.1) en verder meewerken aan een klantgerichte uitwerking van de toekomstige marktfaciliterende rol van Atrias en de ontwikkeling van de nieuwe marktprocessen in MIG 6.0. Dit doen we concreet door actieve deelname aan het Marktcomité (strategisch overleg over de huidige en toekomstige marktorganisatie), de stuurgroep Market operations (opvolging implementatie MIG 6.0 en Atrias) en de stuurgroep Flexibiliteit.

Naast de netbeheerders, spelen ook de energieleveranciers en de gewestelijke regulatoren – die de belangen van de klanten vertegenwoordigen en het evenwicht tussen de marktpartijen bewaken – een cruciale rol in de discussies binnen Atrias. De uitdaging is echter om ook nieuwe partijen bij het markt- en datamodel te betrekken, zoals afnemers, aggregatoren (die controle over het verbruik en/of de productie van een groep klanten gebruiken om sturende effecten op de vraag of het aanbod van elektriciteit te creëren) en andere ESCO's (bedrijven die energiediensten leveren). Dit is noodzakelijk om de stap te zetten naar het thema Flexibiliteit, het sturen van zowel de vraag naar als het aanbod van energie.

Om resultaat te kunnen bereiken is het belangrijk dat nieuwe marktafspraken verankerd worden in de regelgeving. We adviseren aan het beleid op welke manier dit kan gebeuren. Zo moet de marktfaciliterende rol van Atrias duidelijk omschreven worden. Atrias moet in de toekomst de correcte toepassing van de nieuwe marktafspraken door de marktpartijen monitoren en hierover rapporteren aan de regulatoren en de markt(partijen). Ook moet voorzien worden in de mogelijkheid voor de netbeheerders om bepaalde van hun kerntaken inzake databeheer en –uitwisseling uit te besteden aan Atrias.

De VREG ziet op termijn ook een rol voor Atrias inzake de rapportering aan de VREG van kernstatistieken inzake de werking van de markt (track "reporting" binnen Atrias) en inzake de aanlevering van de nodige datastromen voor de controle van de oorsprong van de geleverde stroom (track "groenrapportering" binnen Atrias).

Op het vlak van energiediensten willen we voorkomen dat distributienetbeheerders oneerlijke concurrentie veroorzaken ten aanzien van de leveranciers van energiediensten omwille van hun activiteiten inzake opname en beheer van meetdata. Daarom moet vermeden worden dat de netbeheerder afwijkt van zijn kerntaken en moet een niet-discriminerende behandeling van de aanbieders van energiediensten, overeenkomstig de richtlijn energie-efficiëntie, verzekerd worden. Ook dit is een aspect van het verzekeren van een level playing field.

2.3.6. Toenemend belang van flexibiliteit

De voorbije jaren is er een geleidelijke evolutie geweest waarbij actoren op het distributienet de waarde van hun flexibiliteit beter zijn gaan inschatten en ook te gelde maken, en dit zowel op de commerciële markt als in het kader van de levering van ondersteunende diensten aan de transmissienetbeheerder ELIA. Dit is een evolutie die zich zal doorzetten en die gebaat is bij de ontwikkeling van een regelgevend kader.

De netgebruiker zal hierbij een actievere rol gaan spelen: flexibeler productie en vraagzijdebeheer worden belangrijk, en moeten worden ondersteund via dynamische prijszetting voor de commodity en de ondersteunende diensten, en met de juiste prikkels voor een efficiënt gebruik van het net.

De integratie van decentrale productie in de distributienetten vereist aangepaste afspraken, marktprocessen en data-uitwisseling ter ondersteuning van de operationele beheersmaatregelen en aansluitend bij een adequaat investeringsbeleid.

De compensatie van energie-afnames en –injecties door terugdraaiende tellers leidt tot een foutieve waardering van de elektriciteit, waardoor kleinschaligeprosumenten niet de juiste marktprikkels krijgen om hun gedrag aan te passen in functie van een betere netexploitatie of een afgestemd leveringsprofiel. De VREG verwijst naar zijn advies over slimme meters en zijn vraag om prioritair slimme meters te plaatsen bij prosumenten.

Ook de afnemers zonder productie-installaties beschikken over flexibiliteit. De voorbije jaren zijn de eerste ervaringen met deelname van de vraagzijde aan de tertiaire reserve positief geëvalueerd. Dit zal dan ook de komende jaren worden uitgebreid naar andere reserves in het kader van het systeemevenwicht, en waar nodig bijgestuurd. Ook aan de strategische reserve, als ultiem middel om gedwongen afschakeling te voorkomen kan de vraagzijde nu al actief deelnemen.

Flexibiliteit is in de eerste plaats een commercieel gebeuren met een positieve impact op de werking van de markt. Maar zoals aangegeven kan ze ook worden aangeboden aan de netbeheerders. Daarbij wordt ook gekeken naar de distributienetbeheerder als mogelijke afnemer van ondersteunende diensten, bijv. in het kader van congestiebeheer.

De afstemming van de verschillende energie- en flexibiliteitsproducten op elkaar vergt nieuwe regelgeving en ondersteunende processen. De focus ligt daarbij in eerste instantie op afnemers met een registratie van het verbruiksprofiel (alle klanten op middenspanning en de grotere klanten op laagspanning).

Energieafnemers worden, met uitzondering van de professionele afnemers, op dit moment niet automatisch blootgesteld aan marktprijzen. Daarbij is het belangrijk om een future-proof concept uit te werken dat de mogelijkheid inhoudt om de processen in de toekomst aan te passen voor KMO en residentiële afnemers, die een slimme meter moeten hebben. Zo kan ook hun flexibiliteit worden ingezet om het elektrisch systeem op de meest efficiënte wijze uit te baten.

Voor een optimale aanwending van de flexibiliteit van netgebruikers is een vergoedingssysteem voor het leveren van diensten aan de netbeheerder en een gepast niveau van meting zodat de eindconsument echt kan deelnemen noodzakelijk. Voor de aanpak van de VREG inzake tariefstructuur verwijzen we naar 2.3.10 en voor slimme meters naar 3.4.7.

Onze aanpak

De VREG volgt de ontwikkelingen op de markt en inzake systeem- en netbeheer van nabij op. We zullen de Vlaamse Regering in 2016 adviseren over de noodzakelijke aanpassingen aan het regelgevend kader ter ondersteuning van deze transitie naar een efficiënter gebruik van het net en een betere marktwerking door meer flexibiliteit en betere meting. Ook de hervorming van de tariefstructuur (zie verder) heeft hier raakpunten mee bv. bij het leveren van diensten aan de netbeheerder. We zullen ook zelf voorstellen uitwerken tot aanpassing van het Technisch Reglement Distributie om dit te faciliteren. Ten slotte zullen we toezien op de procesmatige vertaling van dit regelgevend kader door de marktpartijen (binnen de stuurgroep Flexibiliteit in de schoot van Atrias).

2.3.7 Nood aan een beslissing rond de uitrol van slimme meters en het reglementair kader hieromtrent

De VREG heeft in 2015 een advies uitgebracht (ADV-2015-03) in verband met de uitrol van slimme meters en de functionaliteiten waaraan deze slimme meter best zou beantwoorden. Op basis van deze insteek meent de VREG dat de Vlaamse Regering op korte termijn een beslissing kan en moet nemen inzake de uitrol van slimme meters.

Een beslissing nu vergt immers nog twee jaar doorlooptijd vooraleer de eerste slimme meter geplaatst kan worden door de netbeheerder. Na de vastlegging van de functionaliteiten moeten er nog keuzes gemaakt worden inzake standaardisatie en harmonisatie, moeten de bestekken worden opgesteld en de opdrachten gegund, en moet er nog een beperkte veldtest volgen op de labotesten bij oplevering. In parallel hiermee moeten de interne bedrijfsprocessen en de marktprocessen worden aangepast en eveneens gevalideerd.

De VREG stelde voor om – naar aanleiding van de positieve uitkomst van de actualisatie van de kosten-batenanalyse inzake de invoering van slimme meters in maart 2014 (RAPP-2014-02)⁷ voor wat betreft hun segment - in de wetgeving vast te leggen dat slimme meters geplaatst zullen worden bij volgende segmenten:

- grote verbruikers die nu nog jaarlijks of maandelijks uitgelezen worden (b.v. vanaf 56 kVA)
- prosumenten
- klanten die de netbeheerder belevt in het kader van zijn sociale openbaardienstverplichtingen.

Daarnaast moet ook de optie open worden gehouden om meterplaatsing op vraag te ondersteunen. Dit betreft immers klanten die bewust met hun energieverbruik wensen om te gaan en waarvan kan verwacht worden dat ze actief zullen inspelen op opportuniteiten die de markt (of de netbeheerder) hun kan bieden.

In de tweede helft van 2015 heeft minister Turtelboom een bijkomend advies besteld om de politieke besluitvorming te onderbouwen.

Onze aanpak:

In afwachting van de oplevering van het bijkomend advies in opdracht van VEA voor minister Turtelboom in verband met de invoering van slimme meters en de politieke besluitvorming zal de VREG zich verder beperken tot het opvolgen van het pilootproject. De VREG zal de uitrol van de slimme meters monitoren en regulatorisch faciliteren zodra de politieke besluitvorming rond slimme meters resultaat oplevert.

In elk geval is de uitrol van slimme meters een belangrijk onderdeel van het "stappenplan" (zie hoofdstuk 2.3.4), waarmee de VREG wil vooruitzien om de verschillende ontwikkelingen in de energietransitie regelgevend te onderbouwen. Met de nieuwe functionaliteiten van de meetinrichting zal zowel het netbeheer als de marktwerking efficiënter kunnen verlopen. Daardoor kan de kost van het systeembeheer ingeperkt worden. Tevens zal de markt nieuwe producten en diensten kunnen ontwikkelen en zo beter kunnen inspelen op de behoeften van de klanten.

2.3.8. Het sociaal energiebeleid in Vlaanderen is sterk uitgebouwd

Het sociaal energiebeleid voor huishoudelijke afnemers is sterk uitgebouwd in het Vlaams Gewest. Alvorens een commerciële energieleverancier het leveringscontract met een klant wegens wanbetaling kan opzeggen, moet een wettelijk vastgelegde procedure gevolgd worden. Maar ook na opzeggen,

⁷ Zie: www.vreg.be/kosten-batenanalyse

valt de betrokken afnemer niet zonder elektriciteit of aardgas. Het is de distributienetbeheerder die deze klanten verder belevt in zijn rol als leverancier in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen. De VREG heeft de taak om de kerncijfers met betrekking tot deze sociale openbaredienstverplichtingen te verzamelen en te analyseren.

De problematiek van energiearmoede blijft echter een thema dat moeilijk te vatten is in cijfers. In het rapport over de sociale openbaredienstverplichtingen over 2014 zagen we wel een aantal tendensen die tot voorzichtig optimisme aanzetten. Zo daalde het aantal afbetaalplannen bij energieleveranciers sterk in 2014. Het aantal gezinnen dat zijn contract effectief verbroken zag omwille van betalingsproblemen bleef stabiel, Het aantal klanten van de distributienetbeheerders nam af met 3,64% voor aardgas en met 4,68% voor elektriciteit. Ook het aantal actieve elektriciteitsbudgetmeters daalde, met 2,5%. Het aantal actieve aardgasbudgetmeters steeg echter nog met 1,47%. Toch zagen we de afgelopen jaren een stabilisering tot verbetering van een aantal belangrijke indicatoren voor de energiearmoede problematiek.

Afsluiting van de elektriciteits- en gastoevoer is enkel mogelijk in een beperkt aantal situaties en vaak enkel na advies van de LAC (lokale adviescommissie bij het OCMW). Het aantal afsluitingen na LAC-advies en dus gerelateerd aan energiearmoede evolueerde negatief in 2014, maar blijft relatief gezien zeer beperkt. Voor elektriciteit zagen we een stijging van 8,43% tot 1.247 afsluitingen. Voor aardgas steeg het aantal eveneens, met 4% tot 1.763. Er wordt gesproken over afgesloten toegangspunten en niet over huishoudens omdat niet geweten is of de afgesloten toegangspunten ook effectief nog bewoond zijn.

Onze aanpak

De VREG zal de afnemers verder informeren over hun rechten en plichten op de elektriciteits- en aardgasmarkt, maar ook over de opportuniteiten die de markt hen biedt.

De VREG staat ook in voor de controle op de naleving van de sociale openbaredienstverplichtingen, opgelegd aan de energieleveranciers en afnemers.

De nodige beleidsindicatoren worden opgevolgd via de jaarlijkse opmaak en publicatie van het sociaal energierapport. Het opvolgen van deze cijfers is zeer belangrijk in tijden van stijgende energiekosten.

2.3.9 Opmars decentrale productie, maar nog altijd gebrek aan concurrentie en investeringen op vlak van de elektriciteitsproductie

Concurrentie op leveranciersniveau kan enkel duurzame positieve effecten hebben als ook de concurrentie voluit kan spelen op productieniveau.

De productiemiddelen voor elektriciteit en de invoercontracten voor aardgas zijn nog steeds zeer sterk geconcentreerd in handen van enkele spelers. De HHI van het elektriciteitsproductiepark in Vlaanderen is gedaald van 6.366 in 2009 naar 3.447 in 2014.

Factoren die de concentratie van de elektriciteitsproductie beïnvloeden zijn vooral de sluiting van oudere fossiele centrales en langdurige onbeschikbaarheid van enkele nucleaire eenheden, de verkoop/ruil van bestaande centrales tussen producenten en de ontwikkeling van nieuwe productie op basis van hernieuwbare energiebronnen en warmte-krachtkoppeling. Deze laatste evoluties worden natuurlijk sterk bepaald door het Vlaams ondersteuningssysteem voor decentrale productie en het beleid inzake bevoorradingszekerheid. Ook op federaal niveau werden de laatste jaren een aantal maatregelen genomen om de dominante posities inzake productiemiddelen af te zwakken, onder meer de versterking van bestaande interconnecties met de buitenlandse elektriciteits- en gasnetten, de betere benutting van de interconnectiecapaciteit, het openbreken van de historische

aardgasleveringscontracten en de oprichting van de elektriciteitsbeurs Belpex en de aardgasbeurs ZTP en de koppeling van de Belpex aan de Nederlandse, Franse en Duitse markten.

Naast de positieve effecten op het vlak van duurzaamheid bevordert de toename van de decentrale productiecapaciteit ook de intrede van nieuwe spelers op de markt en vermindert hierdoor de afhankelijkheid van andere energiebronnen. Aan de andere kant vormt deze evolutie echter een grote uitdaging voor de exploitatie van het transmissiesysteem en de distributienetten en heeft ze –oa door de beleidskeuzes met betrekking tot de doorrekening van de ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen - ook een aanzienlijk effect op de nettarieven.

Een van de Europese doelstellingen, bevoorradingszekerheid, is binnen de Vlaamse context geen evidentie. We zien in de praktijk zo goed als geen spontane investeringen in energieproductie ten gevolge van financiële, niet-financiële en administratieve barrières. Het lijkt ons daarom wenselijk dat hieraan in de toekomst op de verschillende beleidsniveaus (Europees, federaal, Vlaams) bijzondere aandacht wordt besteed en de nodige maatregelen worden getroffen.

Onze aanpak

De VREG wil verder kennis opbouwen over de elektriciteitsproductie en het investeringsgedrag in de markt opvolgen. Betere gegevens over de decentrale productie-installaties in Vlaanderen (ook degene die geen certificatensteun krijgen) zullen hiervoor in de loop van 2016 beschikbaar komen (i.s.m. VEA) door de indiening van het nieuwe uitwisselingsplatform voor informatie over decentrale productie met de netbeheerders. Verder blijft de VREG de evolutie van de Herfindahl-Hirschman Index van het elektriciteitsproductiepark in het Vlaams gewest berekenen.

2.3.10 Verder op punt stellen van de regulering van de distributienettarieven

Na overleg met de marktactoren heeft de VREG eind september 2014 de methode vastgesteld op grond waarvan de distributienetbeheerders voor elektriciteit en aardgas hun tariefvoorstellen voor 2015 moesten indienen. De tariefmethodologie geeft een antwoord op de vraag: hoe worden de netbeheerders vergoed voor hun diensten en aangezet tot efficiënte bedrijfsvoering?.

In de door de VREG uitgewerkte tariefmethodologie ontvangt de distributienetbeheerder een prikkel voor een meer efficiënt distributienetbeheer. De distributienetbeheerder treedt in zijn werkingsgebied immers op als monopolist en dit kan leiden tot nadelige effecten voor de klanten. We kennen daarom aan elke netbeheerder een redelijk inkomstenplafond per jaar toe, waarmee hij het netbeheer zal uitvoeren. Dit inkomstenplafond wordt afgeleid uit de werkelijk door de distributienetbeheerders gemaakte kosten in het recente verleden. Daarmee wordt aanhoudend gestreefd naar toenemende efficiëntiewinsten bij de netbeheerders, en dit op het vlak van assets en organisatie.

Voor de kosten van de distributienetbeheerder met een exogeen karakter (zoals de aankoop van de groenestroomcertificaten aan minimumsteun) wordt in de tariefmethodologie een uitzondering gemaakt. De evolutie van deze kosten mag geen invloed hebben op het resultaat van de distributienetbeheerder. Deze kosten vallen volledig buiten de invloedssfeer van de onderneming. Indien nodig kan de VREG de tarieven jaarlijks aanpassen naargelang hun evolutie. Eventuele tekorten kunnen dan sneller afgebouwd worden dan tot nu het geval was.

Ook al besliste de VREG tot een reguleringsperiode van twee jaar, toch zag hij zich genoodzaakt om een aantal methodologische zaken bij te stellen in de loop van 2015. Twee elementen sprongen daarbij in het oog.

Ten eerste was er de beslissing om via een voorschot een start te maken met de afbouw van de historische saldi bij de distributienetbeheerders. De bevoegdheid hiertoe was na een uitspraak van het Hof van Beroep van Brussel immers duidelijk bij de VREG gelegd. De discussie spitste zich daarbij toe op de snelheid van afbouw van deze saldi, waarbij de VREG, na afweging van de verschillende zienswijzen, koos voor een afbouw over vijf jaar. Parallel hiermee is de VREG ook een oefening gestart om de grootte en de bestemming van de regulatoire saldi voor 2010-2014 vast te leggen. Deze oefening wordt voorhet einde van 2016 volledig getrancheerd Een tweede noodzakelijke aanpassing drong zich op toen duidelijk werd dat de distributienetbeheerders met werkmaatschappij Eandis een fusie per 01/01/2016 voorbereidden, en dat de gemeente Voeren zou intreden in Inter-energa. Dit vereiste een toevoeging aan het methodologisch kader die de regels bij fusie of (partiële) splitsing vastleggen.

Voor beide aanpassingen organiseerde de VREG een publieke consultatie vooraleer tot wijziging van de methodologie te beslissen. Vervolgens werden midden december 2015 de distributienettarieven 2016 vastgelegd op basis van deze gewijzigde tariefmethodologie. Midden december werd ook het nieuwe decretale kader inzake distributienettarieven van kracht.

De door de VREG voor 2015 en 2016 vastgelegde nettarieven werden vastgesteld zonder ingrijpende wijziging van de bestaande tariefstructuur. De tariefstructuur bepaalt op welke manier de volgens de tariefmethodologie vastgelegde nettarieven worden aangerekend aan klantengroepen (afnemers op laagspanning, afnemers op middenspanning,...) en volgens welke tariefdragers (per kWh of afhankelijk van het onderschreven vermogen,...).

Qua tariefstructuur stellen zich maatschappelijk belangrijke vragen omtrent onder andere de verdeling van de aanrekening van het netgebruik aan decentrale productie-installaties respectievelijk aan afnemers, het gebruik van tijdsvensters, de keuze voor tariefdragers (energie versus vermogen). De VREG zal binnenkort een consultatie lanceren om de mening van de belanghebbenden te kennen over de voorgestelde krijtlijnen van deze structuurhervorming.

Onze aanpak

De huidige tariefmethodologie, op basis waarvan de nettarieven van 2016 zijn vastgelegd, is geen eindpunt. De VREG zal zijn tariefmethodologie de komende jaren verder op punt stellen.

De VREG moet in 2016 de duur van de nieuwe reguleringsperiode (d.i. vanaf 2017) vastleggen. Voor deze periode zal nagegaan worden waar de huidige tariefmethodologie moet bijgesteld worden. Onder meer zal een analyse gemaakt worden van het vereiste niveau van kapitaalsvergoeding voor de distributienetbeheerders.

De VREG wil in 2016 tevens de historische saldi van de periode 2010 tot 2014 bepalen, evenals de bestemming hiervan.

Verder zetten we volop in op het uitwerken van een voorstel van nieuwe tariefstructuur voor de volgende tarifaire periode, in overleg met alle belanghebbenden. Op basis van een analyse van de huidige tariefstructuur, met het oog op de harmonisering van de tarieven werken we een voorstel uit voor een nieuwe tariefstructuur, met input van alle belanghebbenden. Deze nieuwe structuur zal pas vanaf 2018 worden ingevoerd.

In overleg met de distributienetbeheerders bereiden we een meer transparante en geharmoniseerde afbakening en tarifiering van de eenmalige diensten voor. Dit betreft diensten zoals de aansluiting, de vervanging van een meter, of ook de studiekosten waarvoor de distributienetbeheerder een niet-periodiek tarief aanrekent.

2.3.11. Het landschap van de netbeheerders is in beweging

De Eandis-intercommunales hebben aangekondigd te willen fusioneren tot een enkele distributienetbeheerder Eandis Assets. De officiële beslissing tot aanwijzing van Eandis Assets als elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder zal volgen voor zover uit het onderzoek van het dossier kan worden besloten dat aan alle juridische, financiële en technische voorwaarden is voldaan.

Het Regeerakkoord voorziet ook in de mogelijkheid van participatie van een privépartner in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden actief in de energiesector, zoals Eandis Assets. Daartoe is nog een aanpassing van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking vereist.

De overdracht van de gemeente Voeren naar Inter-energa is ondertussen volledig afgerond, en de distributienettarieven gelijkgeschakeld op het ganse grondgebied van Inter-energa. Inter-energa is voorlopig aangewezen bij beslissing van 7 december 2015 (BESL-2015-76).

Op 1 februari 2016 worden ook de nieuwe aansluitingsreglementen van kracht. Deze zijn in overeenstemming gebracht met het wettelijk kader inzake consumentenbescherming en evoluties in de rechtspraak, met name op het vlak van de aansprakelijkheid van de netbeheerder. De impact van de nieuwe regeling op de organisatie en de kost van het netbeheer zal opgevolgd worden door de VREG. Daartoe werd het rapporteringsmodel inzake de aansprakelijkheid van de netbeheerder aangepast.

Ook bereiden de distributienetbeheerders een voorstel tot aanpassing van de aansluitingscontracten voor. Dit moet het pad effenen voor het gebruik van flexibiliteit door de netgebruikers. De VREG heeft hierover al een advies gepubliceerd met zijn voornaamste bedenkingen (ADV-2015-09).

Onze aanpak

We voeren de ons opgedragen taken inzake toezicht op de distributienetbeheerders consequent uit. We volgen de ontwikkelingen op en zullen de beleidsmakers adviseren indien er nood zou ontstaan aan aanpassingen van de regelgeving.

We zullen rapporteren over de impact van de nieuwe decretale aansprakelijkheidsregels.

2.3.12. Herbekijken manier van investeren in het distributienet (NB)

Het Energiedecreet legt aan de aardgasnetbeheerders op om in het geheel van de gebieden die in het gewestplan de bestemming hebben van woongebied, woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde en woonuitbreidingsgebied een aansluitbaarheidsgraad te hebben van 95% in 2015 en 99% in 2020. De doelstelling van 2015 is gehaald; de VREG heeft de Vlaamse Regering in 2015 geadviseerd om de doelstelling voor 2020 bij te stellen omdat de laatste uitbreidingen in het aardgasdistributienet financieel minder rendabel worden. Dit proces is lopende.

Tegen 2023 moeten de Vlaamse aardgasnetten omgebouwd zijn om hoogcalorisch gas te kunnen gebruiken. Tegen dan lopende de huidige aardgasleveringscontracten met Nederland immers af. De VREG volgt de resultaten van het overleg tussen Fluxys en de distributienetbeheerders op inzake de afspraken, timings en financiering op dat vlak.

De VREG houdt toezicht op de investeringsplannen van de netbeheerder, met name wordt nagegaan of deze voldoende rekening houden met toekomstige evoluties (inzake verbruik en productie, specifiek bv. toename elektrische voertuigen, warmtepompen, ...). Minder en minder rijst daarbij de noodzaak om louter investeringen in kabels te doen om deze evoluties op te vangen. Nieuwe instrumenten zijn

vraagbeheer (bij voorkeur via slimme meters) en flexibele toegang van productie-eenheden tot het net. De VREG zorgt ervoor dat de netbeheerder hier voldoende rekening mee houdt bij het bepalen van zijn investeringen.

In het kader van het onderzoek van de investeringsplannen zal de VREG ook meer transparantie brengen inzake de investeringsbudgetten die nodig zijn om deze plannen te realiseren. Deze analyse kan de evolutie van de distributienettarieven mee duiden. Daarnaast zullen de distributienetbeheerders ook worden verplicht om hun investeringsplannen ook te publiceren.

Onze aanpak:

De VREG is voorstander van een solidarisering van de kosten die de ombouw van de aardgasnetten naar hoogcalorisch gas noodzakelijk zijn, aangezien de dubbele structuur van het aardgasnet met een geografische opsplitsing in regio's met hoogcalorisch en andere met laagcalorisch gas een gevolg zijn van politieke beleidskeuzes uit het verleden.

We zullen het proces inzake de goedkeuring van de investeringsplannen aanpassen om de transparantie voor de netgebruiker te verhogen, en daarbij ook de relatie in kaart brengen tussen de investeringsplannen en de distributienettarieven..

2.3.13. Toenemende vraag naar regulering van warmtenetten

De aanleg en exploitatie van warmtenetten is een materie die nauw gelinkt is aan onze huidige en toekomstige activiteiten. Het Vlaams Gewest wil hieromtrent een beleid uitstippelen. In de Resolutie "Warmtenetten" die plenair werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement wordt de vraag gesteld welke rol de VREG kan opnemen ten aanzien van een correcte prijsstelling van de warmteverdelingen ten aanzien van andere reguleringsinitiatieven.

De distributienetbeheerders voor elektriciteit en aardgas aanzien deze activiteiten als complementair bij hun huidig takenpakket en overwegen de oprichting van een gezamenlijk filiaal voor warmtedistributie.

De VREG heeft de besprekingen in het Beleidsplatform Warmtenetten in 2015 opgevolgd, en gepleit voor een regelgevend kader waarin de rol van de regulator duidelijk is afgebakend. In functie van de bijkomende taken die de VREG zal moeten opnemen, heeft de VREG tevens aangegeven dat hiervoor de nodige mensen en middelen moeten worden voorzien.

Onze aanpak:

De problematiek van de gebonden afnemers op warmtenetennet vertoont belangrijke parallellen met de materie van de gesloten distributienetten, directe lijnen en privé-distributienetten, waarover we expertise hebben opgebouwd. De VREG zou deze expertise kunnen uitbreiden naar warmtenetten indien dat ons gevraagd wordt en hiervoor de nodige mensen en middelen voorzien worden.

Een Technisch Reglement is een nodig instrument in de regulering van warmtenetten. De VREG kan hier zijn regulerende expertise ten volle benutten, maar de specifieke warmtecompetenties moeten uitgebouwd worden.

De tariefregulering van de aanleg en de uitbating ervan is in de huidige bevoegdheidsverdeling echter een federale aangelegenheid.

2.3.14. De werking van de markt van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten staat sterk onder druk

De afgelopen jaren kon de VREG niet anders dan vaststellen dat de markt van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten zeer sterk onder druk stond door een groot overschot aan certificaten. Ten gevolge van de wettelijke garantie op een minimumprijs voor certificaten door de netbeheerders leidt dit tot oplopende kosten voor de netbeheerders.

In 2015 publiceerde de VREG voor het eerst een certificatenmarktrapport, waarin zowel de situatie op de markten voor groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten als de acties van de netbeheerders inzake het opkopen van certificaten aan minimumsteun werd geanalyseerd op datum van 31 maart 2015 (deadline voor de quotuminlevering).

Voor groenestroomcertificaten bedroeg het certificatenoverschot op 31 maart 2015 182% van het aantal in te leveren certificaten beschikbaar op de markt, voor warmtekrachtcertificaten was dit zelfs 336%. Ondanks het feit dat de verhouding uitgereikte certificaten t.o.v. in te leveren certificaten voor de quotumverplichting voor het tweede jaar op rij was gedaald, worden er jaarlijks meer certificaten uitgereikt dan er moeten ingediend worden.

Als gevolg hiervan daalde de gemiddelde transactieprijs waaraan certificaten op de bilaterale markt verkocht worden verder in 2015 en dit zowel voor groenestroom- als voor warmtekrachtcertificaten.

Dit betekent ook dat steeds grotere hoeveelheden certificaten aangeboden werden voor opkoop door de netbeheerders aan minimumsteun. De netbeheerders brengen deze certificaten op regelmatige tijdstippen opnieuw op de markt via certificatenveilingen. Het marktaanbod aan steuncertificaten verschuift op deze manier meer en meer richting netbeheerders, die moeilijkheden ondervinden om deze certificaten verkocht te krijgen aan de door hen beoogde prijs. Het grootste deel van de certificatenoverschotten bevindt zich dan ook in de portefeuilles van de netbeheerders.

De certificatenoverschotten veroorzaken ook financierings- en administratiekosten, vooral bij de netbeheerders die het merendeel van de certificaten in portefeuille hebben. Het verkopen van steuncertificaten aan de netbeheerders aan minimumsteun, waarna deze certificaten vervolgens door de netbeheerders weer moeten verkocht worden op de markt, zorgt ervoor dat de marktoverschotten extra circuleren. Het resulteert in een verschuiving van een steeds aanzienlijker deel van de kosten van het certificatenstelsel naar de nettarieven.

In het certificatenmarktrapport bleek dus dat er nog steeds nood was aan structurele ingrepen om het evenwicht in de certificatenmarkten te herstellen.

Eind 2015 nam de Vlaamse regering een aantal maatregelen die erop gericht zijn om dit probleem aan te pakken, zoals een verhoging van het groenestroomcertificatenquotum en een afschaffing van de Btot-coëfficiënt in de berekening van het quotum en van de vrijstelling voor het openbaar vervoer. De VREG zal ook het effect op de certificatenmarkt van de nog komende maatregelen opvolgen.

Onze aanpak

We blijven de werking van de markt in steuncertificaten faciliteren en opvolgen. Daarenboven kijken we verder toe op de manier waarop de netbeheerders omgaan met de door hen opgekochte steuncertificaten. De VREG zal daardoor in staat zijn om de effecten van de correctiemaatregelen die de Vlaamse regering nam met het oog op het probleem van de certificatenoverschotten in kaart te brengen. Net als in 2015 zal de VREG een certificatenmarktrapport opstellen in 2016.

2.3.15. De afnemer wordt geïnformeerd over de oorsprong van de hem geleverde elektriciteit via het Europees systeem van garanties van oorsprong

De VREG is aangeduid als instantie die de garanties van oorsprong uitreikt voor de productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen en op basis van kwalitatieve warmte-krachtkoppeling in het Vlaams gewest.

Een garantie van oorsprong is een eenduidig bewijsstuk dat 1 MWh elektriciteit geproduceerd is op basis van hernieuwbare energiebronnen of d.m.v. een kwalitatieve warmte-krachtinstallatie en dat slechts éénmalig kan worden gebruikt ter staving van de levering van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve WKK, conform de Europese richtlijnen Hernieuwbare Energiebronnen 2009/28 en de richtlijn energie-efficiëntie 2012/27.

Om stroom te mogen leveren als "electriciteit uit hernieuwbare energiebronnen" of "groene stroom" zijn elektriciteitsleveranciers verplicht om een overeenkomstige hoeveelheid garanties van oorsprong voor te leggen aan de VREG. Zo wordt vermeden dat eenzelfde hoeveelheid opgewekte groene stroom meer dan één keer als groen wordt verkocht en kan de klant met vertrouwen groene elektriciteit aankopen.

Garanties van oorsprong kunnen niet enkel binnen het Vlaams Gewest worden verhandeld in de certificatedatabank, maar ook verkocht worden aan bedrijven in diverse Europese lidstaten (met name de lidstaten die lid zijn van AIB, de "Association of Issuing Bodies" van garanties van oorsprong binnen Europa). Dit gebeurt via een link tussen de certificatedatabank en de "hub" van AIB.

De gemiddelde transactieprijs voor een GO voor hernieuwbare energie ligt zeer laag. Deze markt moet enerzijds nog winnen aan maturiteit, anderzijds is de markt voor GOs een Europese markt, in tegenstelling tot de markten voor steuncertificaten (GSC en WKC) die wettelijk beperkt zijn tot Vlaanderen. Er is dus een belangrijke invloed van buitenlandse GOs op het prijspeil van de Vlaamse markt in garanties van oorsprong. De handel in WKK-GOs is veel minder uitgebouwd dan deze in hernieuwbare GOs en voorlopig kunnen WKK-GOs ook niet in- of uitgevoerd worden.

De controle op de inlevering van garanties van oorsprong in Vlaanderen door de VREG maakt dat verzekerd kan worden dat men groene stroom levert:

- per leverancier (vermelding brandstofmix op factuur – cfr verplichting uit Derde Energiepakket)
- per product van elke leverancier (vermelding brandstofmix op factuur - cfr Vlaamse verplichting)
- per afnemer (individuele Groencheck op de website van de VREG).

Op 26 februari 2015 organiseerde de VREG een workshop over herkomstinformatie, met vertegenwoordigers van consumentenorganisaties, milieuorganisaties en met de energiesector. Op basis van deze workshop werd beslist een nieuw instrument te ontwikkelen om informatie uit het brandstofmix-rapport beter toegankelijk te maken voor de consumenten. Dit werd de Herkomstvergelijker, die in september 2015 gelanceerd werd.

Eind 2015 keurde de VREG een ontwerpadvies goed over een verbetering van het systeem dat erop gericht is om de energieklienten te informeren over de oorsprong van de door hen verbruikte energie. Dit ontwerpadvies zal begin 2016 geconsulteerd worden bij de stakeholders en daarna – zo nodig aangepast – overgemaakt worden aan de minister als een advies op eigen initiatief.

Waar tot op heden enkel de oorsprong van de elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen kan worden aangetoond via garanties van oorsprong, is het onder andere de bedoeling om dit op termijn voor alle energiebronnen (ook nucleaire, fossiele,...) in te voeren. Vanaf dan zal volledige transparantie geboden kunnen worden aan de eindafnemer over de oorsprong van de hem geleverde elektriciteit.

Onze aanpak

De correcte informatieverlening over de oorsprong van de geleverde energie aan de consument en een beter toezicht hierop blijven een belangrijke doelstelling voor de VREG, naast het opvolgen van de marktwerking in garanties van oorsprong. Ook de integratie van de Vlaamse markt voor GOs in de Europese EECS-standaard ⁸blijft onze focus. Via de inlevering van garanties van oorsprong kunnen elektriciteitsleveranciers de oorsprong van de door hen aan de consument geleverde elektriciteit aantonen. Dit proces, evenals de module voor de controle van de "groenheid" van de geleverde elektriciteit, de GROENCHECK, zullen in 2016 verder uitgebouwd worden om de verwachtingen van de klanten en de evoluties op de markt te volgen. Zo moeten consumenten meer informatie krijgen over de oorsprong van de aan hen geleverde elektriciteit, zowel wat betreft geografische oorsprong als qua hernieuwbare energiebron (wind, water, biomassa, zon, geothermie,...)

2.4. Onze eigen organisatie

2.4.1. Overdracht behandeling PV-dossiers van VREG naar netbeheerders in kader van kerntakendebat

De Vlaamse Regering voerde in 2015 een kerntakendebat: welke taken kunnen de overheidsinstellingen afstoten of optimaliseren?

De VREG is echter reeds in 2012 het onderwerp geweest van een dergelijke kerntakenoefening. Om ons toe te laten ons te concentreren op de kerntaken als energieregulator, met name de regulerende taken voorzien in de Europese Energierichtlijnen, heeft de Vlaamse Regering in 2012 besloten onze taken inzake de behandeling van dossiers inzake groenestroomcertificaten (GSC), warmtekrachtcertificaten (WKC) en garanties van oorsprong (GVO), inclusief de daarbij horende controles, over te dragen aan andere instanties.

Inzake de expertisedossiers is dit al gerealiseerd op 1 april 2014.

De behandeling van de dossiers inzake de toekenning van groenestroomcertificaten (GSC) en garanties van oorsprong (GVO) aan de zonnepaneleneigenaars (hierna "standaarddossiers") wordt vanaf 9 mei 2016⁹ overgedragen aan de distributienetbeheerders. Vanaf die datum zullen de netbeheerders een uniek loket aanbieden voor de eigenaars van zonnepanelen aangesloten op hun net, waar deze zowel terecht zullen kunnen voor aspecten in verband met de aansluiting van de PV-installatie op het net als voor vragen in verband met de toekenning en uitbetaling van steuncertificaten en garanties van oorsprong voor de elektriciteit opgewekt via de zonnepanelen.

Deze overdracht heeft impact op de twee (statutaire) personeelsleden van de VREG die deze PV-dossiers behandelden. Deze medewerkers werden ondertussen intern herplaatst binnen de VREG naar andere afdelingen die met een capaciteitstekort kampten. Op die manier werd gezorgd voor een versterking van deze directies bij de uitoefening van de kerntaken van de VREG inzake regulering van en toezicht op de elektriciteits- en gasmarkt. De taken inzake de behandeling van de PV-dossiers binnen de VREG worden momenteel grotendeels opgevangen met personeel met een contract van

⁸ De European Energy Certificate System-standaard is uitgewerkt en wordt bewaakt door de Association of Issuing Bodies.

⁹ De in het ondernemingsplan 2015 vermelde streefdatum van 1 november 2015 kon niet gehaald worden wegens vertraging bij de in productiestelling van de nodige IT-toepassingen bij de diverse partners. Deze overdracht is bijgevolg verschoven naar 9 mei 2016. Zie verder onder 2.4.2.

bepaalde duur, waarvan het contract dus afloopt na de afhandeling van de overdracht naar de netbeheerders.

2.4.2. Lancering nieuw gemeenschappelijk kennis- en uitwisselingsplatform voor decentrale productie van VREG en VEA en een nieuwe certificatedatabank

De overdracht van de PV-dossiers is pas mogelijk na de in productiestelling van een nieuwe, gemeenschappelijke databank voor het databeheer en de data-uitwisseling inzake decentrale productie van VREG en VEA.

Dit platform zal toelaten alle relevante beleidsinformatie rond decentrale productie in Vlaanderen op een veilige manier uit te wisselen en te beheren, o.a. de informatie rond de toekenning en handel in steuncertificaten en garanties van oorsprong en de informatie die VEA beheert in het kader van de behandeling van de expertisedossiers.

Op basis van de gegevens die de netbeheerder verzamelt bij de behandeling van de dossiers inzake de zonnepanelen en vervolgens overmaakt aan het VEA, zal VEA berekenen hoeveel steuncertificaten en garanties van oorsprong toegekend moeten worden voor de productie van elektriciteit in deze PV-installaties, rekening houdend met de relevante wetgeving (o.a. bandingfactor).

De VREG zal op basis van een rapportering door het VEA dan het juiste aantal steuncertificaten en garanties van oorsprong aanmaken en in de juiste certificatenportefeuille plaatsen.

In 2016 zal de VREG daartoe een nieuwe certificatedatabank lanceren. Deze nieuwe certificatedatabank werd grotendeels in 2015 ontwikkeld. Doel was deze eind 2015 te lanceren. Vertraging in de oplevering hiervan heeft er echter voor gezorgd dat de lancering moet uitgesteld worden tot mei 2016, na het einde van de inleveringronde van groenestroomcertificaten – en warmtekrachtcertificaten.

De doelstelling van de nieuwe certificatedatabank is een verbetering van de processen en het gebruiksgemak van de gebruikers van de databank bij het raadplegen, verhandelen en inleveren van groenestroom-, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong, evenals het verzekeren en verder verbeteren van de informatieveiligheid en de mogelijkheden tot analyse van de data.

2.4.3. Hervorming VREG en versterking van het belanghebbendenmanagement van de VREG

Minister Turtelboom kondigde in juni 2015 een hervorming van de VREG aan. Voorlopig is het echter wachten op meer duidelijkheid. De VREG werkt ook steeds verder aan de optimalisatie van zijn belanghebbendenmanagement.

2.4.4. Organisatieontwikkeling en -beheersing

Aanbevelingen Audit Vlaanderen

Er zijn geen openstaande aanbevelingen meer vanuit Audit Vlaanderen om de organisatiebeheersing van de VREG te verhogen.

In 2016 staat wel een nieuwe organisatie-audit vanuit Audit Vlaanderen op het programma.

De VREG gaat ook verder met de jaarlijkse zelfevaluatie van zijn organisatiebeheersing en risicomanagement.

De belangrijkste specifieke of nieuwe acties inzake organisatiebeheersing die de VREG in 2016 plant te ondernemen zijn:

Nieuwe IT-infrastructuur en uitbouw van het informatiebeheer

In 2015 heeft de VREG een uitgebreide denkoefening gehouden naar zijn gewenste, toekomstige IT-infrastructuur. Doel is een performante en veilige oplossing te komen, waarbij risico's inzake updates uitbestede worden. Deze infrastructuur zal nu in 2016 geïmplementeerd worden. Daarna plant de VREG verdere stappen te zetten inzake zijn informatiebeheer: binnen deze nieuwe IT-structuur willen we het beheer van onze in- en uitgaande e-mail en documentbeheer meer integreren en het gebruik van extranet om gegevens met onze belangrijkste partners uit te wisselen verder uitbouwen.

Belangrijkste acties inzake HRM

Vanaf 1 januari 2016 wordt de personeelsadministratie van de VREG uitgevoerd door het nieuwe dienstencentrum van de Vlaamse overheid (AGO). We zullen het nodige doen om de overdracht van van onze dossiers bij het huidige sociaal secretariaat zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Er zal in 2016 ook een nieuwe Personeelspeiling doorgaan, het belangrijkste element van de VREG tot evaluatie van zijn personeelsbeleid. Specifieke aandacht zal ook gaan naar de evaluatie van het plaats- en tijdsafhankelijk werken dat de VREG invoerde op 1 januari 2016.

Tegen 1 april 2017 moeten alle functies binnen de VREG ondergebracht worden in het nieuwe functieclassificatiemodel van de Vlaamse overheid. De meeste functies van de VREG zijn nog opgemaakt op basis van het vorige functieclassificatiemodel. Deze actualisatie-oefening dient in 2016 opgestart te worden om tijdig klaar te raken.

Andere actualisaties en bijstellingen

De VREG plant in 2016 ook een grondige actualisatie en waar nodig bijstelling uit te voeren aan:

- zijn interne richtlijnen inzake consultaties
- zijn mededeling inzake openbaarheid van bestuur
- zijn integriteitsbeleid
- zijn BCM-plannen.

Het gaat om actualisaties in het kader van een do-plan-check-act cyclus.

2.4.5. Welzijn

De VREG heeft in 2014 een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd inzake welzijn op het werk. Op basis daarvan werd eind 2015 een nieuw globaal preventieplan opgesteld. Dit werd in dit ondernemingsplan omgezet in (al of niet recurrente) actiepunten die uitgevoerd zullen worden in 2016.

2.4.6. Gelijke kansen en diversiteit

Het ondernemingsplan bevat ook de doelstellingen inzake gelijke kansen en diversiteit en de acties die de VREG in 2016 zal ondernemen om deze doelstellingen te bereiken.

3. Onze actiepunten voor 2016

3.1. Actiepunten in het kader van onze strategische en operationele organisatiedoelstellingen

In hoofdstuk 1.5. staan de strategische en operationele organisatiedoelstellingen van de VREG vermeld. Om deze doelstellingen te bereiken zal de VREG in 2016 volgende recurrente taken (processen) en/of projecten uitvoeren.

Nr.	Omschrijving strategische of operationele doelstelling/ proces / project	Doelstelling/ proces/ project	Verantwoordelijke directie	Indicator/kengetal	Streefwaarde / deadline
1.	De VREG streeft naar een goed werkende en efficiënt georganiseerde elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest, die inspeelt op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	Strategische organisatiedoelstelling			
1.1	De VREG bouwt relevante en adequate kennis op over de Vlaamse, Belgische, Europese en internationale context van de elektriciteits- en aardgasmarkt met het oog op de uitoefening van zijn taken	Operationele organisatiedoelstelling			
1.1.1	Kennisopbouw over de evoluties in de elektriciteits- en aardgasmarkt in de andere Europese landen door informatie-uitwisseling en dialoog met de andere Europese regulatoren, via deelname aan werkzaamheden CEER	proces	Marktwerving	Deelname aan de relevante werkgroepen van CEER	Opvolging en deelname (voor zover zinvol) aan de werkgroep Customer and Retail Markets en onderliggende taskforces.
1.1.2	Kennisopbouw over de evoluties in de elektriciteits- en aardgasmarkt in de andere gewesten en op federaal niveau door informatie-uitwisseling en dialoog met de andere Belgische energieregulatoren door	proces	Marktwerving	Deelname aan de werking van FORBEG	Deelname aan: - de plenaire vergaderingen - de werkgroep strategie (ism gedelegeerd bestuurder)

	deelname aan het forum van Belgische regulatoren (FORBEG)				<ul style="list-style-type: none"> - de werkgroep HEB - de werkgroep informatie-uitwisseling - de werkgroep Europa - de ad hoc werkgroep noodleveranciers
1.1.3	Kennisopbouw over de evoluties inzake informatie-verlening over de oorsprong van de geleverde elektriciteit via garanties van oorsprong en de markt hierin, door informatie-uitwisseling en dialoog met de andere Europese "issuing bodies" van garanties van oorsprong via deelname aan het overleg binnen AIB (Association of Issuing Bodies)	proces	Marktwerking	Deelname aan werkzaamheden AIB	Deelname aan: <ul style="list-style-type: none"> - de algemene vergaderingen van AIB - de werkgroep internal affairs (de werkgroep die de interne werking van AIB aanstuurt) - de werkgroep Systems (werkgroep die technische discussies ivm uitwisseling GVO's via Hub aanstuurt)
1.2.	De VREG zorgt voor voldoende en duidelijke regels om de elektriciteits- en gasmarkt correct en efficiënt te doen werken en zorgt ervoor dat de marktorganisatie en -regels tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	Operationele organisatiedoelstelling			
1.2.1.	Overleg met de marktpartijen over huidige en toekomstige marktorganisatie en -processen in de elektriciteits- en aardgasmarkt	proces	Marktwerking	Deelname aan de relevante werkgroepen binnen Atrias en Elia user group	Deelname aan: <ul style="list-style-type: none"> - marktcomité (strategisch overleg over de marktorganisatie- en processen) - stuurgroep Market Operations (operationeel overleg over de marktprocessen) - stuurgroep flexibiliteit
1.2.2.	Overleg met alle belanghebbenden over huidige en toekomstige marktorganisatie en -processen in de elektriciteits- en aardgasmarkt	proces	Organisatie en beleid	Organisatie beleidsplatform	Minstens vier vergaderingen per jaar
1.2.3	Opvolgen proefprojecten inzake slimme meters en slimme netten	project	Netbeheer	Publicatie van een rapport met betrekking tot de stand van zaken inzake	Publicatie van het rapport op de website van de VREG voor 31/12/16

				slimme meters in Vlaanderen	
1.2.4.	Aanleveren van input voor de evaluatie van het akkoord ter bescherming van de consument in de energiemarkt	project	marktwerking	Deelname aan overleg ter evaluatie en actualisatie van het akkoord	
1.3.	De VREG zorgt voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de (openbaredienst)verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest	Operationele organisatiedoelstelling			
1.3.1.	Informeren van (potentiële) nieuwe energieleveranciers over de (openbaredienst)verplichtingen die opgelegd zijn aan leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Voorstel van intakegesprek/rapportering sgesprek	De VREG richt een voorstel van intakegesprek/rapportingsgesprek aan iedere nieuwe energieleverancier die actief wordt in het Vlaams Gewest
1.3.2.	Beoordelen van aanvragen tot toekenning van een leveringsvergunning voor de levering van elektriciteit en/of aardgas in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Aantal ontvangen aanvraagdossiers / aantal behandelde dossiers binnen termijn	100% van het aantal ontvangen aanvraagdossiers wordt binnen de wettelijk voorziene termijn behandeld
1.3.3.	Controle van de voorwaarden opgelegd aan de elektriciteits- en aardgasleveranciers die actief zijn met een VREG-vergunning in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Eén opvolgingsdossier per vergunde energieleverancier	Alle energieleveranciers met een VREG-vergunning worden jaarlijks doorgelicht.
1.3.4	Controle op de handels- en balanceringsvereisten opgelegd aan de elektriciteits- en aardgasleveranciers in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Minstens één controle per actieve energieleverancier in het Vlaams Gewest	Jaarlijks wordt iedere energieleverancier actief in het Vlaams Gewest minstens éénmaal gecontroleerd op de naleving van de handels- en balanceringsvereisten in het Vlaams Gewest

1.3.5.	Controle op de naleving door de certificaatplichtigen van de wettelijke quotumverplichtingen inzake groene stroom en warmte-krachtbesparing	proces	marktwerking	Publicatie rapport met resultaat van deze controle	VREG stelt een rapport op met het resultaat van deze controle en publiceert dit op zijn website voor eind juni.
1.3.6	Controle op de verplichte vermeldingen op de elektriciteits- en aardgasfactuur (oorsprong stroom, gratis kwh, historische verbruiksgegevens) via de behandeling van klachten van afnemers hierover	proces	marktwerking	aantal behandelde klachten/ontvangen klachten	alle ontvangen klachten worden behandeld
1.3.7.	Controle van de voorlegging van garanties van oorsprong als bewijs van de oorsprong van de geleverde elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve WKK ("groenrapportering")	proces	marktwerking	maandelijkse controle	De VREG voert maandelijks deze controle uit en publiceert de resultaten daarvan in de Groencheck.
1.3.8.	Controle op de naleving van de sociale ODV en de gratis kWh (via de behandeling van klachten van afnemers hierover)	proces	marktwerking	aantal behandelde klachten/ontvangen klachten	alle ontvangen klachten worden behandeld
1.4.	De VREG zorgt voor transparantie in de elektriciteits- en aardgasmarkt en staat in voor de monitoring van de markt en van de effecten van het beleid op deze markt	Operationele organisatiedoelstelling			
1.4.1.	Maandelijkse publicatie van een set kerngegevens met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkt	proces	marktwerking	Maandelijkse kerncijfers met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkt (marktaandeel, switchgraad, aantal toegangspunten, aantal actieve budgetmeters, prijsevolutie)	Maandelijkse publicatie van deze kerncijfers op de website van de VREG

1.4.2.	Jaarlijkse publicatie van een rapport met daarin een globaal overzicht van deze kerncijfers met betrekking tot de werking van de elektriciteits- en gasmarkt in het Vlaams Gewest in het voorgaande jaar	proces	marktwerking	Marktrapport	Publicatie op de website voor 31 mei
1.4.3.	Monitoring van de elektriciteitsproductie in Vlaanderen en publicatie van de kerncijfers en relevante kennis hiervan	proces	marktwerking	Kerncijfers inzake (de concentratie van) het productiepark van elektriciteit in het Vlaams Gewest in het voorgaande jaar	Opmaak van de kerncijfers inzake (de concentratie van) het productiepark van elektriciteit in het Vlaams Gewest in het voorgaande jaar
1.4.4.	Jaarlijkse opmaak en publicatie van een rapport met de kerncijfers inzake het sociaal energiebeleid in het voorgaande jaar	proces	marktwerking	Sociaal Marktrapport	Overmaken aan de minister voor 31 mei, daarna publiceren op de website
1.4.5.	Uitvoeren van een jaarlijkse enquête bij huishoudelijke afnemers en KMO's over hun ervaring en percepties m.b.t. de elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Marktmonitor	Publicatie van de belangrijkste resultaten uit de enquêtes in de Marktmonitor, met de nodige analyses en duiding
1.4.7.	Monitoring van de kwaliteit van dienstverlening o.a. aan de hand van klachten tegen de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Opvolging kwaliteit van dienstverlening leveranciers	Publicatie resultaat en analyse monitoring dienstverlening in Jaarverslag en Marktmonitor
1.4.8.	Uitbreiding van de monitoring van de kwaliteit van dienstverlening van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest	project	marktwerking	Toetsing van de visie van de VREG op de toekomstige evoluties van de Servicecheck aan de belanghebbenden dmv publieke consultatie	Organisatie van een consultatieprocedure rond dit thema in de loop van 2016 en opstellen van definitieve visie op basis van de consultatie
1.4.9	Monitoring van de evolutie van de elektriciteits- en aardgasprijzen voor huishoudelijke afnemers en kleine industriële afnemers in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Prijzenanalyse	Publicatie van de prijzenanalyse in de Marktrapport en -monitor en maandelijkse publicatie van prijsanalyses op de website

1.4.10	Monitoring van de doorrekening van de kosten van de quotumverplichtingen in de energieprijs	proces	marktwerking	Rapport	Publicatie van het rapport voor 30 juni
1.4.11	Overmaken van de noodzakelijke gegevens aan de FOD economie m.b.t. de energieprijzen voor huishoudelijke afnemers met het oog op het berekenen van het representatief Indexcijfer der consumptieprijzen	proces	marktwerking	Overmaken energieprijzen voor huishoudelijke afnemers aan FOD Economie	Maandelijks overmaken van de nodige gegevens
1.4.12	Opmaak rapport over de oorsprong van de geleverde elektriciteit in het Vlaams Gewest	proces	Marktwerking	Rapport	Rapport wordt gepubliceerd voor eind juni
1.5	De VREG wil de actieve participatie van de afnemers aan de energiemarkt bevorderen door hen te informeren over de mogelijkheden op deze energiemarkt en hen te activeren om hier gebruik van te maken.	Operationele organisatiedoelstelling			
1.5.1.	Aanbieden van een actuele website met voldoende, relevante, begrijpbare, goed toegankelijke en praktische informatie over de elektriciteits- en gasmarkt in het Vlaams Gewest en de mogelijkheden hiervan	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	aantal unieke bezoekers	minstens 1 miljoen unieke bezoekers per jaar
1.5.2.	Aanbieden en up to date houden van de module op de website van de VREG waarin een vergelijking kan worden gemaakt van het productaanbod van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest, zowel voor huishoudelijke afnemers als voor kleinzakelijke afnemers ("V-TEST")	proces	marktwerking	update V-test	maandelijkse update
1.5.3.	Aanbieden van een actuele vergelijking van de kwaliteit van dienstverlening van de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest ("SERVICECHECK")	proces	marktwerking	update service-check	maandelijkse update
1.5.4.	Aanbieden van een webmodule via de welke een afnemer kan nagaan of zijn leverancier	proces	marktwerking	update groencheck	maandelijkse update

	hem effectief groene stroom levert ("GROENCHECK")				
1.5.5	Aanbieden van een webmodule via de welke een afnemer kan nagaan welke contracten van groene en grijze stroom een leverancier biedt ("HERKOMSTVERGELIJKER")	proces	marktwerking	update herkomstvergelijker	jaarlijkse update
1.5.6.	Maandelijkse informatieverlening via nieuwsbrieven naar specifieke doelgroepen particulieren, bedrijven, sector en sector zonnepanelen	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	aantal abonnees nieuwsbrieven VREG	minstens 30.000 abonnees
1.5.7.	Behandelen van vragen van Vlaamse burgers en bedrijven per telefoon, (via 1700), per post of per email over de elektriciteits- en gasmarkt en het beheer van de elektriciteits- en gasdistributienetten in het Vlaams Gewest	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	infovragen	Het antwoord van de VREG op een (schriftelijke) vraag wordt beantwoord binnen 15 werkdagen na ontvangst van de vraag
1.5.8.	Behandeling van klachten van Vlaamse burgers en bedrijven per post of per email van afnemers met betrekking tot de naleving van de Vlaamse energieregelgeving	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	klachten	Alle (schriftelijk) ontvangen klachten worden behandeld binnen 15 werkdagen na ontvangst van de klacht
1.5.9.	Overleg tussen de federale ombudsdienst voor energie en de Belgische energieregulatoren in verband met de behandeling van klachten inzake energie	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	overlegvergaderingen	Er worden minstens vier vergaderingen per jaar georganiseerd met de federale ombudsdienst voor energie
1.5.10.	Voeren van nieuwe communicatie-acties in 2016 (zie opsomming in hoofdstuk 2.3.2.)	project	organisatie- en beleidsvoorbereiding	Extern communicatieplan 2016	Opmaak van het extern communicatieplan 2016 voor eind maart 2016 en uitvoering ervan voor eind 2016.
1.5.11	Bijdragen aan de evaluatie van het charter voor prijsvergelijkingswebsites van de CREG	project	Marktwerking	Deelname aan de evaluatievergaderingen	

1.6.	De VREG beheert de levensloop van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest	Operationele organisatiedoelstelling			
1.6.1	Beheren van de levensloop (toekenning, overdracht, inlevering, verval) van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten, uitgereikt in het Vlaams Gewest	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	Certificatendatabank	De databank registreert de toegekende certificaten, hun eigenaar en hun status (bruikbaar, gebruikt, vervallen) en faciliteert de handel in en het gebruik van steuncertificaten in het kader van de openbaredienstverplichtingen
1.6.2	Beheren van de levensloop (toekenning, overdracht, inlevering, verval) van garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	Certificatendatabank	De databank registreert de toegekende certificaten, hun eigenaar en hun status (bruikbaar, gebruikt, vervallen)
1.6.3	Faciliteren van de in- en uitvoer van garanties van oorsprong van en naar het Vlaams Gewest	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	Koppeling certificatendatabank met Hub van AIB	Door de koppeling is de in- en uitvoer van garanties van oorsprong naar andere Europese lidstaten continu mogelijk
1.6.4	Tijdige behandeling van de aanvraagdossiers inzake de toekenning van groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong aan de installaties die elektriciteit opwekken uit zonne-energie (tot de overdracht van deze taak aan de netbeheerders)	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	% aanvragen dat tijdig behandeld werd	In 95% van alle aanvragen gebeurt de beoordeling binnen deze termijn
1.6.5	Tijdige toekenning van groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong aan de installaties die elektriciteit opwekken uit zonne-energie (tot de overdracht van deze taak aan de netbeheerders)	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	% certificaten dat tijdig toegekend werd	95% van alle goedgekeurde installaties krijgt de certificaten voor productiemaand toegekend voor eind maand M+2
1.7	De VREG zorgt voor transparantie in de markt in groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong en staat in voor de monitoring van de markt en de	Operationele organisatiedoelstelling			

	beleidseffecten				
1.7.1	Maandelijkse publicatie van de kerncijfers inzake de markt van de groenestroom- en warmtekrachtcertificaten in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Maandelijks aantal toegekende en verhandelde certificaten en gemiddelde verkoops prijs	Maandelijkse publicatie van deze kerncijfers op de website
1.7.2	Jaarlijkse publicatie van een rapport met daarin een globaal overzicht van deze kerncijfers met betrekking tot de werking van de markt in groenestroom- en warmtekrachtcertificaten in het Vlaams Gewest in het voorgaande jaar en analyse daarbij, inclusief een berekening van de HHI van de certificatenmarkt	proces	marktwerking	Marktrapport groenestroom- en warmtekrachtcertificaten, incl rapport over de manier waarop netbeheerders omgaan met opgekochte certificaten	Publicatie op de website voor 1 juli
1.7.3.	Maandelijkse publicatie van de kerncijfers inzake de markt van de garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest	proces	marktwerking	Maandelijks aantal toegekende, verhandelde, ingevoerde en, uitgevoerde, garanties van oorsprong, en gemiddelde verkoops prijs	Maandelijkse publicatie van deze kerncijfers op de website
1.7.4	Publicatie van een lijst met de potentiële kopers en verkopers van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	lijst met kopers en verkopers	Lijst is beschikbaar en wordt continu geüpdatet
1.8.	De VREG zorgt voor advisering en signalisatie over beleidsrelevante aangelegenheden met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkt	Operationele organisatiedoel stelling			
1.8.1	Advisering m.b.t. ontwerpen en voorstellen van energiewetgeving en alle andere vragen van de minister met betrekking tot de werking van de markt en de effecten hiervan op de samenleving	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	advies	Advies wordt verleend binnen een maand na het ontvangen van de adviesaanvraag, tenzij een andere termijn werd afgesproken met de minister of door de Vlaamse Regering werd opgelegd omwille van hoogdringendheid

1.8.2	Opmaak adviezen op eigen initiatief				
1.8.2.1	Opmaak advies op eigen initiatief over opname mandatenbeheer/informatiecontract in wetgeving om de datastromen mogelijk te maken die demand side management faciliteren	project	marktwerking	Advies	Opmaak advies voor eind 2016
1.8.2.2	Opmaak advies op eigen initiatief over noodzaak aan regelgeving inzake flexibiliteit aan vraag- en productiezijde	project	netbeheer	Advies	Opmaak advies voor 31 maart 2016
1.8.2.3	Opmaak advies op eigen initiatief met betrekking tot disclosure	Project	marktwerking	Advies	In 2015 werd, oa op basis van onze workshop met stakeholders, een ontwerpadvies over de informatie voor energieafnemers over de bron van hun energie opgesteld. Dit zal in 2016 geconsulteerd en gefinaliseerd worden.
1.8.2.6	Advies Europese netwerkcodes	proces	netbeheer	Advies	Advies wordt verleend binnen twee maand na publicatie van de Netwerkcode (indien consultatie opportuun is wordt hiervoor de nodige tijd uitgetrokken)

2.	De VREG wil de betrouwbaarheid en efficiëntie van het Vlaamse distributienet en de verdeling van elektriciteit en aardgas van producent tot verbruiker tegen correcte nettarieven via dit net waarborgen en ervoor zorgen dat daarbij wordt ingespeeld op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	Strategische organisatiedoelstelling			
2.1.	De VREG bouwt kennis op over de Vlaamse, Belgische, Europese en internationale context van het beheer van elektriciteits- en aardgasnetten en de tarieven voor aansluiting en toegang tot deze netten	Operationele organisatiedoelstelling			
2.1.1.	Opvolgen initiatieven CEER inzake het distributienetbeheer, de rol van de distributienetbeheerder en de distributienettarieven	proces	netbeheer	Opvolging van de werkzaamheden van de relevante werkgroepen van CEER	Opvolging van de CEER Werkgroep DSO's
2.1.2.	Kennisopbouw over de evoluties en overleg inzake het beheer van elektriciteits- en aardgasnetten en de tarieven voor aansluiting en toegang tot deze netten in andere gewesten en op federaal niveau	proces	netbeheer	Deelname aan de werking van FORBEG	Deelname aan: <ul style="list-style-type: none"> - de plenaire vergaderingen - de werkgroep elektriciteit - de werkgroep gas - de werkgroep slimme meters - de werkgroep tarieven
2.2.	De VREG zorgt ervoor dat er voldoende en duidelijke regels bestaan die beschrijven hoe het elektriciteits- en aardgasdistributienet moet worden beheerd en die tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	Operationele organisatiedoelstelling			
2.2.1	Actualisatie van het technisch reglement distributie elektriciteit	proces	netbeheer	TRDE	De VREG heeft een eerste tekstvoorstel gelanceerd voor consultatie (30/09)

2.2.2	Actualisatie van het technisch reglement distributie aardgas	proces	netbeheer	TRDG	De VREG heeft een eerste tekstvoorstel gelanceerd voor consultatie (30/09)
2.2.3.	Vaststelling van het technisch reglement plaatselijk vervoernet elektriciteit	proces	netbeheer	TRPVE	De VREG heeft een TRPV vastgesteld dat voldoende actueel en duidelijk is
2.2.4.1	Opvolging van de contracten van ELIA	proces	netbeheer	Toegangs- evenwichtscontract	Binnen twee maand na een wijzigingsvoorstel wordt een beslissing genomen
2.2.4.2	Herziening toegangscontracten DNB's	project	netbeheer	Herziening uniform toegangscontract voor elektriciteit en gas	Verslag over het proces tot herziening van het uniform toegangscontract per 31/12.
2.2.5.	Opvolging van de naleving van het uniform aansluitingsreglement van de Vlaamse distributienetbeheerders	proces	netbeheer	Uniform aansluitingsreglement voor elektriciteit en gas	Er is een uniform aansluitingsreglement in het Vlaams Gewest.
2.2.6.	Goedkeuring van de aansluitingscontracten van de Vlaamse distributienetbeheerders	proces	netbeheer	Aanpassing uniforme aansluitingscontracten	Er zijn aangepaste uniforme aansluitingscontracten in het Vlaams Gewest voor eind juni.
2.2.7.	Nazicht van de verkavelingsreglementen	project	netbeheer		Nazicht van de verkavelingsreglementen voor 31 december 2016.
2.2.8.	Jaarlijkse vastlegging SLP's elektriciteit en aardgas voor volgend jaar	proces	netbeheer	SLP 2017	Vastlegging van de SLP's 2017 voor 31 december 2016
2.2.9.	Vaststelling van allocatie- en reconciliatiemodel	proces	netbeheer	Verrekeningsmodel (beslissing)	De VREG heeft een verrekeningsmodel vastgesteld dat voldoende actueel en duidelijk is
2.2.10.	Goedkeuring van de investeringsplannen van de elektriciteitsdistributienetbeheerders, de aardgasnetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet	proces	netbeheer	publicatie beslissing en syntheserapport met resultaat van deze controle	Opmaak van een beslissing op basis van een beoordelingsverslag per netbeheerder, overmaking hiervan aan de netbeheerder en publicatie van de beslissing en het syntheserapport op de website voor 30/11

2.2.11	Opvolging problematiek conversie laagcalorische / hoogcalorische aardgasnetten	project	netbeheer	kennisnota	Opmaak en beheer kennisnota met actuele informatie en beschrijving van de impact van deze ontwikkelingen op het netbeheer in het Vlaams Gewest
2.3.	De VREG legt correcte nettarieven vast voor de toegang tot en de aansluiting op het Vlaams distributienet	Operationele organisatiedoelstelling			
2.3.1.	Vaststelling van een tariefmethodologie voor de periode vanaf 2017	project	netbeheer	tariefmethodologie	Na consultatie, beslissing tegen 1/9.
2.3.2.	Kwaliteitsfactor	project	netbeheer	tweede consultatie	De eerste consultatie wordt afgerond met een verslag voor datum 29/2. Tweede consultatie samen met consultatie tariefmethodologie.
2.3.3.1	Goedkeuring van tariefvoorstellen periodieke distributienettarieven 2017 conform de vastgestelde tariefmethodologie en het toegelaten inkomen	proces	netbeheer	beoordeling tariefvoorstellen	Vaststelling van het toegelaten inkomen per DNB; Ingediende tariefvoorstellen worden beoordeeld binnen de gestelde termijnen conform het Energiedecreet.
2.3.3.2	Organiseren controleprocessen nettarieven conform methodologie	proces	netbeheer	beoordeling rapporteringen	Nazicht en beoordeling rapporteringsmodellen m.b.t. niet-exogene en exogene kosten 2015 en budget exogene kosten 2017 en impact van de attesten van de commissarissen op toegelaten inkomen
2.3.3.3	Goedkeuren van tariefvoorstellen niet-periodieke distributienettarieven 2017 conform methodologie	proces	netbeheer	beoordeling tariefvoorstellen	Ingediende tariefvoorstellen worden beoordeeld binnen de gestelde termijnen conform het Energiedecreet.
2.3.4.	Vaststelling grootte en verrekening van de historische saldi 2010-2014	project	netbeheer	Beslissing over grootte en bestemming	31/12

2.3.5	Eerste consultatie voor maatschappelijk debat over een nieuwe tariefstructuur voor periodieke distributietarieven	project	netbeheer	Consultatiedocument en -verslag	Publicatie consultatiedocument tegen eind maart; consultatieverslag tegen eind juni.
2.3.6	Opstart voorbereiding harmonisatie niet-periodieke distributietarieven.	project	netbeheer	Overlegvergaderingen met distributienetbeheerders	
2.4.	De VREG zorgt voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de (openbare dienst)verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan de beheerder van elektriciteits- en gasnetten in het Vlaams Gewest	Operationele organisatiedoelstelling			
2.4.1.	Aanwijzing van de beheerders van de distributienetten in het Vlaams Gewest	proces	netbeheer	Aanwijzing netbeheerder of wijziging aanwijzingsdossier	voor ieder distributienet is er een distributienetbeheerder aangewezen en deze voert effectief het netbeheer uit
2.4.2.	Toekennen toestemming aan netbeheerder om beroep te doen op een werkmaatschappij	proces	netbeheer	Toestemming om een beroep te doen op een werkmaatschappij	iedere netbeheerder die een beroep doet op een werkmaatschappij heeft daarvoor de toestemming gekregen van de VREG
2.4.3.	Vaststelling van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit	proces	netbeheer	Lijst met leidingen die het plaatselijke vervoernet van elektriciteit uitmaken	er bestaat een actuele lijst met de leidingen die het plaatselijk vervoernet van elektriciteit uitmaken
2.4.4.	Controle per netbeheerder op de naleving van diens opkoopverplichting van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tegen minimumprijs, zijn bankingverplichting en op de transparantie en de regulariteit van de verkoop van deze certificaten door de netbeheerder	proces	marktwerking	Publicatie rapport met resultaat van deze controle	publicatie op de website voor 1 juli
2.4.5	Controle op de solidarisering door de netbeheerders van de kosten voor de opkoopverplichting aan minimumsteun	proces	netbeheer	berekening	Berekening wordt overgemaakt aan de netbeheerders voor 1 april (check)

2.4.6	Controle op de naleving van de verplichtingen inzake aansluitbaarheids- en aansluitingsgraad van de aardgasnetten in het Vlaams Gewest	proces	netbeheer	aansluitingsgraad en aansluitbaarheidsgraad	Publicatie op de website van de VREG van de evolutie inzake de aansluitbaarheids- en aansluitingsgraad van alle aardgasdistributienetten in het Vlaams Gewest (in het rapport over de beoordeling van de investeringsplannen) voor 30/11
2.4.7.	Behandelen van aanvragen voor aanleg en uitbating van directe lijnen en leidingen	proces	netbeheer	% dossiers behandeld (binnen opgelegde termijn) / dossiers ontvangen	Behandeling van alle ontvangen aanvragen binnen een termijn van 3 maanden
2.4.8.	Behandelen van aanvragen voor aanleg en uitbating van gesloten distributienetten	proces	netbeheer	% dossiers behandeld (binnen opgelegde termijn) / dossiers ontvangen	Behandeling van alle ontvangen aanvragen binnen een termijn van 3 maanden
2.4.9	Beslechting van geschillen van afnemers tegen netbeheerders met betrekking tot de naleving van de Vlaamse energiereguleerder	proces	organisatie- en beleidsvoorbereiding	tijdige beslissing ivm geschil	Behandeling van het geschil binnen de termijnen en conform de procedure opgenomen in de Vlaamse energiewetgeving
2.4.10	Behandeling van beroepen wegens weigering van toegang tot het distributienet, plaatselijk vervoernet van elektriciteit en gesloten distributienet	proces	netbeheer	tijdige beslissing ivm beroep	Behandeling van het beroep binnen de termijnen (2 maand; met 2 maand verlengbaar) en conform de procedure opgenomen in de Vlaamse energiewetgeving
2.5.	De VREG wil de betrouwbaarheid en dienstverlening van de beheerders van de elektriciteits- en gasnetten in het Vlaams Gewest monitoren, evenals de evolutie van de tarieven				
2.5.1.	Monitoring van de kwaliteit van dienstverlening van de Vlaamse elektriciteitsnetbeheerders en het benchmarken van de resultaten van de elektriciteitsdistributienetbeheerders ten opzichte van elkaar en de andere gewesten	proces	netbeheer	rapport kwaliteit dienstverlening elektriciteitsnetbeheerders	Publicatie synthesesrapport op website voor 31/05

2.5.2.	Monitoring van de kwaliteit van dienstverlening van de Vlaamse aardgasdistributienetbeheerders en het benchmarken van de resultaten van de aardgasdistributienetbeheerders ten opzichte van elkaar en de andere gewesten	proces	netbeheer	rapport kwaliteit dienstverlening aardgasnetbeheerders	Publicatie syntheserapport op website voor 31/05
2.5.4	Monitoring van de evolutie van de distributienettarieven	proces	netbeheer	tarievenrapport	Publicatie op de website van de VREG bij elke tariefbeslissing
2.5.5	Onderzoeken in welke mate of en hoe er monitoring kan gebeuren van de evolutie van de distributienettarieven in het Vlaams Gewest ten opzichte van deze in de buurlanden	project	netbeheer	voorstel van methodiek	Publicatie op de website van de VREG voor 31/12/2016
2.5.7.	Monitoring van de aansprakelijkheid inzake onderbrekingen en laattijdige (her)aansluiting	project	netbeheer	rapport	Publicatie op de website voor 31/12/2016

3.2. Actiepunten in het kader van onze interne werking en organisatiebeheersing

Naast de actiepunten die we uitvoeren in het kader van onze strategische en operationele organisatiedoelstellingen, voeren we in 2016 ook recurrente taken en projecten uit in het kader van onze interne werking en onze organisatiebeheersing.

Omschrijving	Proces	Verantwoordelijke directie of cel	Indicatoren of Kengetallen	Streefwaarden en Deadlines
Organisatiebeheersing en ontwikkeling				
<i>Doelstellingen-, risico- en prestatie management</i>				
Opmaak ondernemingsplan 2017	managementproces	organisatie-beleidsvoorbereiding en	ondernemingsplan 2017	<ul style="list-style-type: none"> - goedkeuring door Raad van Bestuur voor 31 januari - voorgesteld aan de interne en externe belanghebbenden voor 31 januari - overmaking aan minister bestuurszaken voor 31 januari
Rapportering over de uitvoering van het ondernemingsplan 2016	informatieverlening	organisatie-beleidsvoorbereiding en	jaarverslag 2016	<ul style="list-style-type: none"> - goedkeuring door Raad van Bestuur voor 31 januari - overmaking aan minister bestuurszaken voor 31 januari
Zelfevaluatie organisatiebeheersing	managementproces	organisatie-beleidsvoorbereiding en	actualisatie van de zelfevaluatie	goedkeuring jaarlijkse zelfevaluatie door directieraad voor eind september
Jaarlijkse actualisatie van risico-analyse van de VREG	managementproces	organisatie-beleidsvoorbereiding en	actualisatie van de risico-analyse	goedkeuring jaarlijkse actualisatie risico-analyse door directieraad voor eind september
Monitoring				
Monitoring uitvoering ondernemingsplan 2016	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding en	monitoringinstrument	<ul style="list-style-type: none"> - maandelijkse bespreking stand van zaken uitvoering ondernemingsplan op DR+ - bespreking stand van zaken uitvoering

				ondernemingsplan op de Raad van Bestuur per kwartaal
Belanghebbendenmanagement				
Evaluatie interne richtlijnen rond consultaties	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en Actualisatie richtlijnen	Geactualiseerde richtlijnen worden gepubliceerd voor eind 2016 na organisatie van een consultatie hierover
Actualisatie mededeling ivm openbaarheid van bestuur	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en Actualisatie mededeling	Geactualiseerde mededeling wordt gepubliceerd voor eind 2016 na organisatie van een consultatie hierover
Human Resources Management				
Overdracht personeelsdossiers naar dienstencentrum Vlaamse overheid	ondersteunend proces	personeel en financiën	Continuïteit van de dienstverlening	Er is geen breuk geweest in de continuïteit van de dienstverlening
Organiseren plannings- en evaluatiecyclus	managementproces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en plannings- en evaluatiedocumenten	Ieder personeelslid heeft voor eind maart een plannings- en evaluatiegesprek gehad
Evaluatie en eventuele bijsturing personeelsbeleid op basis van resultaten Personeelspeiling 2016	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en Evaluatie voor eind 2016	Feedback van de personeelsleden, gecapteerd in de Personeelspeiling 2016, worden besproken op de directieraad. Op basis hiervan kunnen dan al of niet bijstellingen gebeuren aan het personeelsbeleid van de VREG.
Evaluatie invoering plaats- en tijdsafhankelijk werken	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en evaluatie	Uitvoering evaluatie en bespreking hiervan op de directieraad voor september 2016
Opmaken vormingsplan	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en vormingsplan 2016	goedkeuring vormingsplan voor juni 2016
Actualisatie functiebeschrijvingen	ondersteunend proces	personeel en financiën	geactualiseerde functiebeschrijvingen	er is een voorstel tot actualisatie van iedere functiebeschrijving binnen de VREG goedgekeurd door de directieraad
Veranderingsmanagement				
Overdracht PV-dossiers	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en realisatie overdracht	Realisatie voor eind mei 2016
Organisatiecultuur				
Ondertekening integriteitsverklaring door personeelsleden VREG	ondersteunend proces	cel personeel financiën	en integriteitsverklaring	alle personeelsleden hebben de integriteitsverklaring ondertekend

Ondertekening integriteitsverklaring door bestuurders VREG	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en	integriteitsverklaring	alle bestuurders hebben de integriteitsverklaring ondertekend
Actualisatie integriteitsbeleid VREG	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en	integriteitsbeleid VREG	update en aanvulling document tegen eind juli 2016
Behandelen van klachten tegen de VREG	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en	tijdige klacht behandeling	klacht wordt behandeld binnen decretaal bepaalde termijn
Informatie en communicatiemanagement					
Opmaak intern communicatieplan 2016	ondersteunend proces	cel informatie communicatie	en	intern communicatieplan	goedkeuring plan op directieraad voor 31/03/2016
IT-management					
Opmaken en uitvoeren ICT-actieplan 2016	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en	ICT-actieplan 2016	Goedkeuring ICT-actieplan op directieraad voor 31/3
Actualiseren BCM-actieplan VREG	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en	actualisatie BCM-plan	Actualisatie voor eind maart 2016
Indienstname gemeenschappelijke databank VREG-VEA (indienstname gemeenschappelijke architectuur, met interfaces naar netbeheerders ter vervanging van bestaande CMO) en een nieuwe handelsdatabank voor GSC, WKC en GVO's (inclusief datamigratie)	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en	Indienstname gemeenschappelijke databank en nieuwe certificatedatabank	Indienstname voor eind mei 2016
Uitvoering project nieuwe IT-infrastructuur en architectuur VREG	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en		In 2015 uitgewerkt schema voor nieuwe IT-infrastructuur van de VREG wordt geïmplementeerd voor midden 2016
Financieel management					

Monitoring bestedingsritme 2016	ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Bespreking bestedingsritme op DR en RVB 2016	Bespreking bestedingsritme op DR (maandelijks) en raad van bestuur (kwartaal)
Opmaak begrotingsvoorstel 2017	managementproces	Cel personeel en financiën	Indienen begrotingsvoorstel volgens interne procedure begroting	Indiening voorstel voor gestelde termijn (cfr begrotingsinstructies)
Goedkeuring jaarrekening 2015	ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Neerlegging jaarrekening	Tijdige indiening voor 31 maart, verslag revisor voor 21 april
Financiële rapportering	Ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Tijdige oplevering van de opgelegde financiële rapporteringen	- Tijdige indiening voorlopige definitieve begrotingsuitvoering 2015 - Tijdige indiening ESR-rapporteringen - Tijdige indiening semestriële rapportering
Semestriële rapportering 2016	ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Rapport	Tijdige indiening voor 30 september
Analytische boekhouding 2016	ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Uitgaven 2016 worden analytisch ingeboekt	Boekingens gebeuren maandelijks en het resultaat hiervan wordt gepubliceerd in het jaarverslag
Correcte uitbetaling van leveranciers	ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Respecteren betalingstermijnen	Wekelijkse betalingen
Preventie en welzijn op het werk				
Jaarlijkse actualisatie van een globaal preventieplan op 5 jaar (incl. risico-analyse)	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en Update	Update voor eind 2016
Verplichte jaarlijkse evaluatie van het psychosociale welzijnsbeleid in samenwerking met de preventieadviseur psychosociaal welzijn	ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Evaluatie	uitvoeren jaarlijkse evaluatie van naleving wettelijke verplichtingen inzake welzijn op het werk en het welzijnsbeleid van de VREG en eventueel bijsturen van het beleid op basis hiervan.

Uitvoering jaarlijkse acties in kader van globaal preventiebeleid				zie aparte acties hieronder	
Gevolg geven aan eventuele aanbevelingen gemaakt door de arbeidsgeneesheer en/of de preventieadviseur tijdens de jaarlijkse rondgang	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en	Uitvoering acties	Uitvoering acties binnen 6 maanden na ontvangst aanbevelingen rondgang
Ter beschikking stellen van materialen die ergonomisch conform zijn waar nodig	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en	Uitvoering acties	- Voorzien van ergonomisch kantoor materiaal - Opvolgen en uitvoeren aanbevelingen preventieadviseur
Informereren en sensibiliseren van werknemers over ons beleid inzake welzijn op het werk	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en	Uitvoering acties	Minstens jaarlijks eenmaal sensibilisering over welzijnsbeleid VREG en/of specifieke elementen daarvan
Uitvoeren medische controle volgens vooropgestelde timings	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en	Uitvoering acties	Uitvoeren medische controle volgens vooropgestelde timings
Voorzien van een gezonde kantooromgeving	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en	Uitvoering acties	- Grondig en frequent poetsen en onderhoud van burelen - Regelmatig laten uitvoeren van controles inzake luchtkwaliteit
Maatregelen inzake arbeidsveiligheid	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en	Uitvoering acties	- Organiseren eigen evacuatieteam - Sensibilisering personeelsleden over evacuatieprocedures - Deelname aan evacuatieoefeningen
Nemen van maatregelen inzake verfraaiing van de werkplek	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en	Uitvoering acties	- Voorzien van planten en kunst in de kantoren - Voorzien van gratis fruit voor ons werknemers
Gelijke kansen en diversiteit					

Behalen doelstellingen inzake gelijke kansen en diversiteit	ondersteunend proces		Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> * 4% van onze personeelsleden hebben een migratieachtergrond * 3% van onze personeelsleden zijn personen met een handicap of chronische ziekte * 33% vrouwen in managementfuncties (op niveau directeur)
Website van de VREG is toegankelijk voor iedereen	ondersteunend proces	organisatie-beleidsvoorbereiding	en Any surfer label	Website heeft AnySurfer label
Sensibiliseren van medewerkers rond het gelijke kansen en diversiteitsbeleid van de VREG	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en Uitvoering acties	Jaarlijkse informatieverlening en sensibilisatie personeelsleden rond het beleid inzake gelijke kansen en diversiteit
Bereiken van kansengroepen bij werving en selectie	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en Uitvoering acties	<ul style="list-style-type: none"> * publicatie van alle vacatures op de websites van kansengroepen via de VDAB * in elke vacature is een aanmoediging opgenomen voor personen uit kansengroepen om zich kandidaat te stellen * elke vacature wordt voldoende lang opengesteld * hanteren van de voorkeurregel * minstens één studentenjob en één stageplaats wordt aan personen uit kansengroepen aangeboden * actieve bemiddeling van de VDAB waar mogelijk * controle uitvoeren tijdens selectieprocedure opdat alle acties in de praktijk ook gebeuren * neutrale functiebeschrijving in vacatureberichten
Preventieve gezondheidszorg 50 +	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en Uitvoering acties	Alle 50+ jaarlijks een zeer grondige check-up toestaan waarbij alle kosten worden terugbetaald
Gelijke kansen en diversiteitsthema levend houden en inspiratie opdoen voor nieuwe acties	ondersteunend proces	Cel personeel financiën	en Uitvoering acties	Regelmatig de commissie Emancipatiezaken bijwonen voor de thema's waarbij de VREG betrokken is

Evaluëren van de uitvoering van de actiepunten inzake het gelijke kansen en diversiteit opgenomen in het ondernemingsplan	ondersteunend proces	organisatie- beleidsvoorbereiding en	Uitvoering acties	Opname van de evaluatie in het jaarverslag
Aanmoedigen medewerkers tot vrijwillig registratie als behorende tot een kansengroep	ondersteunend proces	Cel personeel en financiën	Uitvoering acties	Medewerkers informeren over en motiveren tot vrijwillige registratie

3.3. Consultaties in 2016

Op basis van bovenstaande actiepunten kan afgeleid worden dat onderstaande consultaties zullen georganiseerd worden in de loop van 2016:

Consultatiekalender 2016

Periode	Onderwerp consultatie
Q1	Servicecheck
Q1	Herziening van de technische reglementen : Structuur
Q1	Advies disclosure
Q1	Toekomstige tariefstructuur
Q2	Actualisatie mededeling openbaarheid van bestuur – vertrouwelijkheid
Q2	Evaluatie richtlijnen consultaties door de VREG
Q2	Tariefmethodologie 2017-20XX
Q4	Herziening van technische reglementen: eerste versie

4. De mensen en middelen waarover we beschikken

4.1. Begroting 2016

4.1.1. Ontvangsten

ONTVANGSTEN (k.euro)			
ESR code	Omschrijving	2015	2016
0821	Overgedragen saldo	162	162
4610	Dotatie	5.000	5.151
Totaal ontvangsten		5.162	5.313

4.1.2. Uitgaven

UITGAVEN (k.euro)			
ESR code	Omschrijving	2015	2016
0322	Over te dragen overschot van het boekjaar	162	162
1111	Eigenlijke lonen	1.987	2.112
1120	Sociale verzekeringspremies	600	673
1131	Overige sociale lasten	309	278
1140	Lonen in natura	34	34
11	Personeelskosten	2.930	3.097
1211	Algemene werkingskosten andere sectoren	1.196	1.767
1221	Algemene werkingskosten binnen de overheid	43	43
1222	Huurgelden binnen de overheid	188	192
12	Werkingskosten	1.427	2.002
7422	Investerings niet verdeeld	643	52
74	Patrimoniale kosten	643	52
Totaal uitgaven		5.162	5.313

4.1.3. Toelichting

Het Energiefonds heeft als doelstelling bij te dragen tot de financiering van de Vlaamse energiedoelstellingen, alsook de financiering van de VREG te voorzien. De dotatie voor 2016 bedraagt 5.151.000 euro.

In het kader van de zesde staatshervorming is de bevoegdheid over de tarieven van de gas- en elektriciteitsdistributie overgaan van de federale overheid naar de gewesten. Voor wat het Vlaams Gewest betreft, is de VREG de bevoegde instantie geworden. De begroting bevat o.a. de uitgaven op kruissnelheid met betrekking tot deze nieuwe kerntaak.

De personeelsuitgaven bedragen 3.097.000 euro en werden berekend door rekening te houden met de loopbanen van de huidige medewerkers (endogene groei), hogere sociale werkgeversbijdragen, de bijdragen aan de pensioendienst voor de overheidssector én de uitgaven voor de tewerkstelling van een gedelegeerd bestuurder. Het bevat met andere woorden alle kostenelementen om het vaste personeelsbestand van 30,10 voltijds equivalenten of 32 medewerkers te kunnen bekostigen.

De VREG schat dat er voor 2016 een bedrag van 532.000 euro aan werkingsmiddelen nodig zijn voor de uitvoering van bevoegdheid inzake de tarieven. Het betreffen uitgaven voor het ontwikkelen van rapportering- en audittools, uitgaven voor dataverzameling, juridische dienstverlening, kosten van studies uitbesteed aan externe consultants, opleidingen en advocaatkosten.

De werkingsmiddelen zonder deze nieuwe kerntaak bedragen 1.470.000 euro. Het betreffen uitgaven omtrent communicatie, V-test, Infolijn (1700), onderhoud databanken, uitwisseling certificaten, marktonderzoek, advocaatkosten, juridische dienstverlening en de dagelijkse werking van het agentschap.

De werkingsmiddelen bedragen in totaal 2.002.000 euro.

De investeringen bedragen 52.000 euro. Dit zijn de uitgaven in verband met IT-infrastructuur die gebeuren op basis van een vervangcyclus.

4.1.4. Meerjarenraming

Art. 36 van het Rekendecreet stelt dat de Vlaamse Rechtspersonen een meerjarenraming (of meerjarenbegroting) moeten opmaken, die betrekking heeft op 6 jaar. De meerjarenraming geeft een prognose van de budgetontwikkeling en is gebaseerd op de begrotingsdoelstellingen. De meerjarenraming maakt een duidelijk onderscheid tussen de prognoses bij constant beleid en de budgettaire gevolgen van nieuw beleid.

Bij de opmaak van de begroting 2016 werd de evolutie van de personeelskredieten berekend voor de periode 2016 tot en met 2021, de investeringen werden op hetzelfde peil gehouden en er werd abstractie gemaakt van indexeringen. Er werden geen prognoses gemaakt voor de uitvoering van nieuw beleid (vb. warmtenetten).

	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Dotatie	5.151.000	5.166.000	5.198.000	5.238.000	5.293.000	5.331.000
Totale ontvangsten	5.151.000	5.166.000	5.198.000	5.238.000	5.293.000	5.331.000
Personeelsuitgaven	3.097.000	3.117.000	3.160.000	3.213.000	3.286.000	3.336.000
Werkingsuitgaven	2.002.000	1.997.000	1.986.000	1.973.000	1.955.000	1.943.000
Investeringen	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000	52.000
Totale uitgaven	5.151.000	5.166.000	5.198.000	5.238.000	5.293.000	5.331.000

In de bovenstaande tabel wordt de dotatie telkens verhoogd met 75% van de kostprijs van de vergrijzingsmalus. Het betreft een algemeen principe binnen de diensten van de Vlaamse overheid en werd ook aanvaard bij de opmaak van de begroting voor 2016.

De personeelsuitgaven houden verder rekening met hogere sociale (werkgevers)bijdragen ingevoerd vanaf 2015. De federale overheid kondigde een aanpassing van deze bijdrage aan waardoor een herraming van de dotatie zal moeten gebeuren voor zover de publieke sector hierdoor gevat wordt.

In bovenstaande cijfers wordt geen rekening gehouden met de personeelsbesparingen aangezien de VREG geen mogelijkheid ziet deze budgettair op te vangen.

De stijgingen van de personeelsuitgaven en de verdoken besparing van de vergrijzingsmalus gaan altijd ten koste van de werkingsuitgaven.

4.2. Personeelsplan 2016

4.2.1. Personeelsformatie op 1 januari 2016

Het personeelsformatie op 1 januari 2016 ziet er als volgt uit:

	Aantal personen	VTE
A3	1	1,00
A2 (directeur)	3	3,00
A2 (celhoofd)	3	3,00
A2	15	13,80
A1	1	1,00
B2	1	1,00
B1	3	2,50
C2	2	1,80
C1	3	3,00
Totaal	32	30,10

Hierbij volgende opmerkingen:

- Het personeelsplan is zowel op het gebied van aantal personeelsleden als voltijds equivalenten identiek aan 2015.
- De functie van gedelegeerd bestuurder (A3) is tot op heden (01/01/2016) niet ingevuld, maar wel tijdelijk waargenomen door de directeur netbeheer.
- In bovenstaand overzicht wordt geen rekening gehouden met tijdelijke werkrachten in periodes van afwezigheid van vaste medewerkers.

4.2.2. Personeelsbesparingen Vlaamse overheid

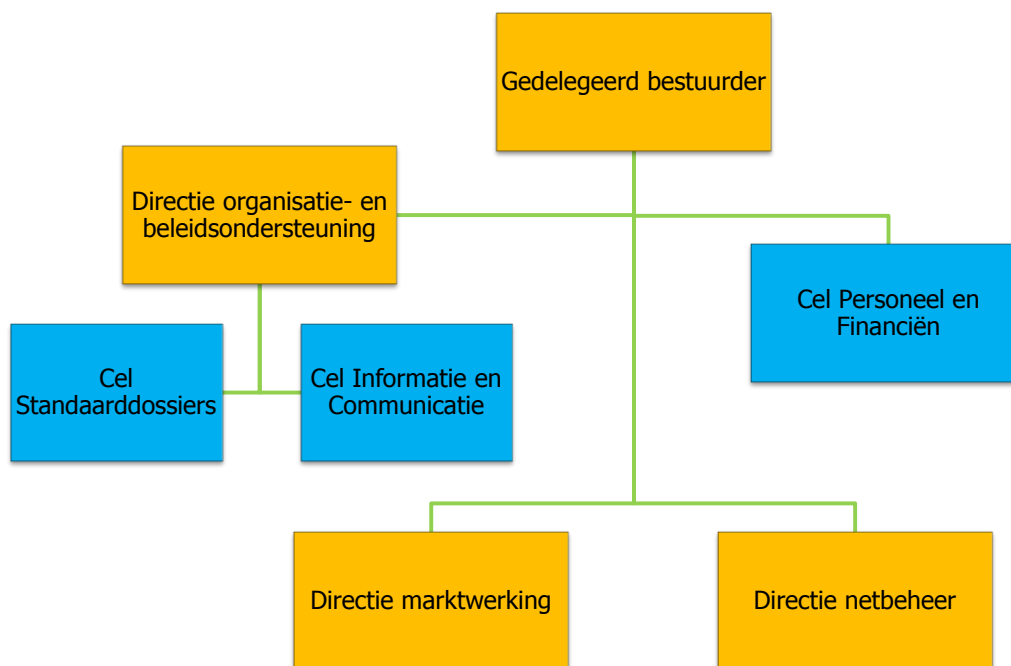
De Vlaamse Regering voert lineaire besparingen door op de personeelsmiddelen van de Vlaamse overheidsdiensten. De VREG zou als gevolg hiervan 3 medewerkers moeten laten afvloeien tegen 2019 of bijna 10% van zijn personeelsbestand.

Een besparing op de personeelsmiddelen van de VREG heeft echter geen effect op de middelenbegroting. De VREG ontvangt sinds 1 januari 2015 zijn middelen op basis van een heffing vanuit het Energiefonds. De uitgaven van het Energiefonds zijn decretaal vastgelegd en moeten gaan naar de uitvoering van het energiebeleid. Aan de VREG opgelegde besparingen kunnen dus niet terugvloeien naar de algemene uitgavenbegroting.

Bovendien is de zogenoemde koppenbesparing zowel qua budgettair traject als qua afbouw van het aantal personeelsleden niet haalbaar voor de VREG. Het is niet in overeenstemming met de recente beslissing van de Vlaamse Regering tot toekenning van extra personeelsleden en middelen naar aanleiding van de overdracht van de bevoegdheid over de distributienettarieven. Een beslissing genomen na een kerntakendebat over de activiteiten van de VREG binnen de Vlaamse Regering.

We gaan er vanuit dat de 6 medewerkers toegekend voor de nieuwe kerntaak inzake tarieven worden uitgesloten van het te behalen quotum op 30 juni 2019. Extra personeelsleden als gevolg van de zesde staatshervorming moeten namelijk worden geneutraliseerd.

4.2.3. Organisatiestructuur en inzet personeel in 2016

Gedelegeerd bestuurder

Sinds de pensionering van André Pictoel op 1 juli 2015 is de dagelijkse leiding van de VREG in handen van Thierry Van Craenenbroeck. Hij werd bij beslissing van de Vlaamse Regering van 16 juni 2015 aangeduid als waarnemend gedelegeerd bestuurder tot uiterlijk 31 maart 2016. Daarnaast blijft hij zijn huidige functie als directeur netbeheer uitoefenen.

Cel personeel en financiën

Onder directe leiding van de waarnemend gedelegeerd bestuurder staat de cel personeel en financiën. Deze cel staat in voor de begroting en financiën, de personeelsadministratie, het algemeen secretariaat, onthaal en het facility beheer.

Deze cel bestaat uit 3,5 VTE:

# VTE	Functie	Taken
1 VTE	Celhoofd personeel en financiën (A2 – contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Aansturing cel personeel en financiën - Begroting en financiën - Opvolging extern boekhoudkantoor - Opvolging bestellingen en overheidsopdrachten - Verzekeringen en facility
0,5 VTE	Assistent personeelszaken (B1 – contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Intern en extern aanspreekpunt voor personeelsaangelegenheden - Opvolging en controle loonberekening en

		personeelsadministratie door externe dienstverleners (DC Personeelsadministratie/Vlimpers)
0,5 VTE	Assistent boekhouding (C1 – statutair)	- Administratieve ondersteuning bij de boekhouding door het extern boekhoudkantoor
1,5 VTE	Secretariaatsmedewerker (C1 – statutair)	- Algemeen secretariaat - Verwerking inkomende en uitgaande post - Onthaal van bezoekers - Bestelling catering, reservaties vergaderzalen,...

Directie netbeheer

De kerntaak van de directie netbeheer is de kennisopbouw over, de regulering van en de controle op het beheer van de distributienetten voor elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest, met name rond:

- de onafhankelijkheid van de netbeheerder ten aanzien van de leveranciers en producenten;
- de netinfrastructuur (koppelingen, investeringen):
 - de ombouw van het bestaande net tot een slimme net, met inbegrip van de aansluiting van decentrale productie op het distributienet;
 - de ombouw van de laagcalorische netten naar hoogcalorische netten;
 - de slimme meters (met name de infrastructuurgebonden aspecten hiervan);
 - de aanleg en uitbating van private netten en de gesloten distributiesystemen;
 - de aanleg en uitbating van nieuwe en bestaande directe lijnen en leidingen;
- de netexploitatie:
 - de dienstverlening van de netbeheerder aan de afnemer (uitvoering aansluiting, herstellingen van stroom- en gasonderbrekingen,...);
 - de dienstverlening van de netbeheerder aan de leveranciers van elektriciteit en aardgas (de toegang tot de netten en het transport van energie, de datakwaliteit van meet- en aansluitingsgegevens,...);
- de nettarieven:
 - het vastleggen van de tariefmethodologie en -structuur;
 - de beoordeling en goedkeuring van tariefvoorstellen van de netbeheerders;
 - de controle en analyse van de rapporteringen van de netbeheerders inzake hun kosten.

Deze directie houdt zich bezig met volgende specifieke aangelegenheden:

- de aansluiting van decentrale productie op het net
- de directe lijnen en leidingen
- de slimme netten en de slimme meters (met name de infrastructuurgebonden aspecten hiervan)
- de private netten en de gesloten distributiesystemen
- de openbaredienstverplichtingen opgelegd aan de netbeheerders (bv. inzake opkoopverlichting netbeheerders, banking, aansluitingsgraad en aansluitbaarheidsgraad van de gasnetten..).

De directie netbeheer bestaat naast de directeur (Thierry Van Craenenbroeck) uit twee teams

- het team netinfrastructuur en –exploitatie (4 VTE)
- het team nettarieven (4 VTE).

# VTE	Functie	Taken
1 VTE	Directeur netbeheer (A2 - contractueel)	Aansturing, kwaliteitscontrole en coördinatie van de werking van de directie
Netinfrastructuur –en exploitatie		
1 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Algemene juridische ondersteuning van de directie bij zijn regulerende, controlerende en toezichthoudende taken (o.a. opmaak technisch reglement, controle openbare dienstverplichtingen, behandeling in geschillen tussen afnemers en hun netbeheerder,...) - Opvolging onafhankelijkheid en aanduiding netbeheerder en werkmaatschappijen - Behandeling aanvragen tot goedkeuring aanleg directe lijnen en gesloten distributiesystemen - Opvolging problematiek aansprakelijkheid van de netbeheerder
1 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Linken leggen tussen tarieven enerzijds en investeringsbeleid en kwaliteitsregulering netbeheerders (elektriciteit en aardgas) anderzijds - Opvolging Europese dossiers inzake netbeheer (oa. netcodes) - Opvolging problematiek slimme netten en slimme meters
1 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Technische regulering en toezicht op het beheer van de elektriciteitsdistributienetten en plaatselijk vervoernet van elektriciteit - Goedkeuring investeringsplannen elektriciteit - Inhoudelijke ondersteuning bij behandeling vragen en klachten van afnemers i.v.m de toegang tot en aansluiting op het elektriciteitsdistributienet (o.a. toezicht op naleving technische reglementen)
0,8 VTE	Toezichthouder netbeheer (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Technische regulering en toezicht op het beheer van de aardgasdistributienetten - Goedkeuring investeringsplannen aardgas - Opvolging ombouw van de laagcalorische netten naar hoogcalorische netten - Inhoudelijke ondersteuning bij behandeling vragen en klachten van afnemers i.v.m de toegang tot en aansluiting op het aardgasdistributienet
Nettarieven		
1 VTE	Toezichthouder tarieven (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Beleidsvoorbereiding nettarieven: opmaak van tariefmethodologie en –structuur - Opvolging van internationale reguleringsmethodieken
1 VTE	Toezichthouder tarieven (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Juridische aspecten van opmaak tariefmethodologie en -structuur - Juridische advisering bij nemen tariefbeslissingen en opvolging rechtszaken ivm tariefdossiers - Juridische input bij klachten en geschillen over nettarieven

1 VTE	<p>Toezichthouder tarieven</p> <p>(A2 - contractueel)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Economische en boekhoudkundige ondersteuning bij opmaak tariefmethodologie en -structuur en nemen tariefbeslissingen - Inspectie en controle op de rapporteringen inzake kosten van de netbeheerders
1 VTE	<p>Toezichthouder tarieven</p> <p>(A2 - contractueel)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren thematische studies en onderzoeken i.v.m Vlaamse nettarieven en de kosten van de openbaredienstverplichtingen opgenomen in de nettarieven (vb. invoering capaciteitstarief, eenheidstarief, kosten gasuitbreiding, kosten opkoopverplichting certificaten,...) - Toezicht naleving en effectiviteit van de openbaredienstverplichtingen opgelegd aan de netbeheerders (bv. inzake solidarisering opkoopverlichting netbeheerders, banking,..).

Directie marktwerking

De directie marktwerking staat in voor de kennisopbouw over, de regulering van en de controle op de werking van de vrijgemaakte Vlaamse elektriciteits- en aardgasmarkt, met name:

- het toezicht op de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt,
 - inclusief het detecteren van problemen van marktpartijen en afnemers/consumenten met de huidige werking van de energiemarkt en het aanpakken van deze problemen met als doel de marktwerking te verbeteren ten voordele van de eindafnemers van elektriciteit en aardgas;
 - het toezicht op de marktorganisatie en de marktprocessen, op de contractuele verhoudingen en communicatie tussen marktpartijen (o.a. Atrias, MIG,...) en het wegwerken van marktdrempels.
- het toezicht op de energieleveranciers en de naleving van de openbaredienstverplichtingen opgelegd aan deze leveranciers en de netbeheerders in hun rol van sociale leverancier (dwz inzake de sociale ODVs):
 - de toekenning van de leveringsvergunning
 - het toezicht op de naleving van de sociale openbaredienstverplichtingen
 - het toezicht op de naleving van de maatregel inzake de jaarlijkse toekenning van een gratis hoeveelheid elektriciteit;
 - controle op de naleving van de quotumverplichtingen
 - controle op de oorsprong van de geleverde elektriciteit (toezicht op inlevering van garanties van oorsprong in het kader van de fuelmix en verkoop van elektriciteit als groene stroom)
- toezicht op de handel in en gebruik van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong.
- marktstatistieken en publicaties (o.a. marktrapport, marktaandeelen, evolutie prijzen voor huishoudelijke en kleine professionele afnemers, sociale statistieken, statistieken inzake groene stroom en WKK en de certificaten- en GO-markten, rapporten over jaarlijkse enquêtes bij gezinnen en KMOs over de tevredenheid over en de houding op de energiemarkt in Vlaanderen. ...). Deze gegevens worden beschikbaar gesteld op de website van de VREG, maar ook overgemaakt als input voor de rapportering van België aan ACER/CEER, de Europese Commissie, de FOD Economie – dienst Indexcijfer, de AIB, RE-DISS,...;
- de eindafnemers (consumenten en bedrijven) helpen bij het vergelijken van het aanbod van de elektriciteits- en aardgasleveranciers:

- o het aanleveren van de inhoud voor de V-TEST® (vergelijking prijzen van de leveranciers);
- o de monitoring van de dienstverlening van de leveranciers (Servicecheck);
- o eindafnemers toelaten om het "groengehalte" van hun contract te controleren (Groencheck);

De directie marktwerking bestaat uit 8,5 VTE:

# VTE	Functie	Taken
1 VTE	Directeur marktwerking (A2 - contractueel)	Aansturing, kwaliteitscontrole en coördinatie van de werking van de directie
1 VTE	Toezichthouder Marktorganisatie- en processen (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Opvolging ontwikkeling markt- en dataprocessen (MIG 6, Atrias,...) - Opvolging aspecten marktwerking i.v.m. slimme meters - Opvolging Europese dossiers inzake de werking van de Elektriciteit- en Gasmarkt (vb. energie-efficiëntie Richtlijn, privacyrichtlijn en impact hiervan op de gegevensuitwisseling binnen de energiemarkt, ontwikkeling markt voor diensten inzake flexibiliteit voor afnemers,...)
1 VTE	Toezichthouder Marktorganisatie- en processen (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Algemene juridische ondersteuning van de directie bij zijn regulerende, controleren en toezichthoudende taken o.a. bij de controle openbardienstverplichtingen, - Consumentenaspecten (o.a. toezicht op marktprocessen zoals verhuis en switch, opvolging aspecten impact slimme meters op consument - privacy,...);
1 VTE	Toezichthouder marktmonitoring sociale ODV (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Opvolging switchgraad, marktaandelen, ... - Bevragingen burgers en bedrijven i.v.m energiemarkt - Toezicht op de energieleveranciers en toekenning leveringsvergunningen - Controle naleving sociale ODV - Opmaak en analyse sociale statistieken
1 VTE	Toezichthouder ecologische ODV (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Opvolging handel en gebruik van GSC, WKC en GO, inclusief in- en export GO - Maandelijks controle voorlegging garanties van oorsprong (groenrapportering) - Jaarlijkse controle oorsprong van de geleverde elektriciteit (fuelmix) - Jaarlijkse controle quotumverplichtingen groene stroom en WKK - Jaarlijkse controle doorrekening kosten quotumverplichting door de leveranciers aan de afnemers
1,5 VTE	Toezichthouder Prijzen (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Maandelijks verwerking van de rapporteringen nodig voor de update van de V-TEST® en controle hierop - Opvolging en analyse prijsevoluties in de elektriciteits- en gasmarkt, met inbegrip van de diverse onderdelen daarvan
1 VTE	Systeembeheerder	<ul style="list-style-type: none"> - Opvolging van de verplichte rapporteringen door de

	(B2 - statutair)	marktpartijen - Ondersteuning bij de opmaak van statistieken en rapporten - Ondersteuning bij de controle van openbaredienstverplichtingen
1 VTE	Administratief medewerker (C1 - statutair)	- Administratieve ondersteuning van de directie

Directie organisatie- en beleidsondersteuning

De directie organisatie- en beleidsondersteuning staat in voor:

- de beheersprocessen binnen de VREG, o.a. de organisatieontwikkeling, interne kennisdeling, het kwaliteitsbeleid van de VREG, inclusief de behandeling van klachten tegen de VREG;
- de coördinatie van de advisering en rapportering aan de beleidsmakers;
- de interne en externe communicatie door de VREG, inclusief de behandeling van vragen om informatie;
- de behandeling van klachten van de afnemers tegen marktpartijen;
- het beheer van de IT-toepassingen van de VREG.

Binnen deze directie is er een aparte **cel informatie en communicatie** die fungeert als single-point-of-entry voor de Vlaamse burgers en bedrijven die op zoek zijn naar informatie over of problemen hebben in de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt. Deze cel staat eveneens in voor de website, de nieuwsbrief en alle andere communicatieacties en de samenwerking met de federale ombudsdienst voor energie.

Binnen deze directie is er momenteel ook nog een aparte **cel standaarddossiers**, die zich tot 1 november 2015 (datum overdracht van deze dossiers aan de netbeheerders) bezig zal houden met het toekennen van de groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong voor de productie van elektriciteit uit zonne-energie in het Vlaams Gewest. Specifiek staat deze cel in voor: de behandeling van de aanvragen, de (meestal maandelijkse) toekenning van certificaten aan installaties wiens aanvraag werd goedgekeurd en de opvolging van deze dossiers (vb. verhuizingen, uitbreidingen,...).

Deze directie bestaat uit 8,3 VTE:

1 VTE	Directeur (A2 - contractueel)	- Aansturing directie - Organisatiebeheersing- en ontwikkeling - Coördinatie adviesverlening en werking directie - Secretaris raad van bestuur
1 VTE	IT-verantwoordelijke (A1 - statutair)	- Opvolging IT hard- en software - Opvolging IT-toepassingen en –dienstverleners (o.a. website, certificatedatabank, statistiekendatabank, DMS, ...)
0,5 VTE	Juridisch toezichthouder (A2 - contractueel)	- Juridische ondersteuning bij de dossierbehandeling van de groenestroom- en WKK-dossiers en de toekenning, handel en inlevering van GSC, WKC en GVO - Beslechting van geschillen van afnemers tegen netbeheerders - Coördinatie klachtenbehandeling door de VREG - Coördinatie opvolging rechtszaken - Coördinatie opleggen administratieve boetes

Cel informatie en communicatie		
1 VTE	Celhoofd informatie en communicatie VREG (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinatie werking cel - Interne en externe communicatieacties - Samenwerking met federale Ombudsdienst voor energie - Opvolging behandeling telefonische oproepen door de Vlaamse infolijn (1700)
3 VTE	Medewerker informatie- en communicatie VREG (B1/C2 - statutair)	<ul style="list-style-type: none"> - Beheer website, intranet en nieuwsbrief - Behandelen van vragen van burgers en bedrijven i.v.m. de elektriciteits- en gasmarkt - Behandelen van klachten van burgers en bedrijven tegen netbeheerders en leveranciers in de vrijgemaakte energiemarkt - Administratieve ondersteuning geschillenbeslechting door de VREG
Cel standaarddossiers		
1 VTE	Celhoofd (A2 - contractueel)	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinatie werking cel standaarddossiers - Het beheer van de databank voor de toekenning, handel en inlevering van groenestroomcertificaten, warmtekrachtcertificaten en garanties van oorsprong - Overleg met belanghebbenden (netbeheerders, PV-installateurs, keurders)
1 VTE (moment eel ingevuld door 0,8 VTE)	Dossierbehandelaar standaarddossiers (C2 - statutair)	<ul style="list-style-type: none"> - Behandeling aanvragen grote PV-installaties (> 10 kW) - Complexere vragen en klachten ivm vragen, klachten en bijkomende informatie van bestaande en nieuwe eigenaars van PV-installaties < 10 MW

4.3. Verdeling van de middelen en personeel in 2016 over de doelstellingen van de VREG

In de hierna volgende tabel is toegelicht op welke wijze we in 2016 onze middelen en personeelsinzet toegewezen hebben aan onze doelstellingen.

We hanteren de volgende basisprincipes om de analytische versleuteling door te voeren:

- Begrote uitgaven die ontegensprekelijk aan een bepaalde doelstelling zijn verbonden worden voor 100% toegewezen aan de doelstelling. De overblijvende uitgaven (overhead) worden versleuteld/gedeeld door het aantal medewerkers per 1 januari en vermenigvuldigd met het aantal medewerkers toegewezen aan een bepaalde doelstelling.
- De personeelsuitgaven worden versleuteld op basis van de totale brutoloonmassa per 1 januari.
- Elke medewerker kan in principe worden toegewezen aan een bepaalde doelstelling van de VREG, zijnde een strategische of operationele beleidsdoelstelling of een (interne) beheersdoelstelling (in het kader van de management- en ondersteunende processen). Hetzelfde principe wordt toegepast inzake personeelsinzet.

Het resultaat is terug te vinden in volgende tabel waarin duidelijk wordt wat de vooropgestelde personeelsinzet, het beschikbare budget en het procentuele aandeel in de totale uitgaven per doelstelling bedraagt. De concrete activiteiten onder de diverse doelstellingen en processen zijn terug te vinden in hoofdstuk 3.

Doelstellingen	totaal # VTE per doelstelling	Totaal (€)	Aandeel in totaal
SD 1: De VREG streeft naar een goed werkende en efficiënt georganiseerde elektriciteits- en aardgasmarkt in het Vlaams Gewest, die inspeelt op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	15,90	2.692.533,77	52,27%
OD 1.1: De VREG bouwt relevante en adequate kennis op over de Vlaamse, Belgische, Europese en internationale context van de elektriciteits- en aardgasmarkt met het oog op de uitoefening van zijn taken	1,15	150.574,06	2,92%
OD 1.2: De VREG zorgt voor voldoende en duidelijke regels om de elektriciteits- en aardgasmarkt correct en efficiënt te doen werken en zorgt ervoor dat de marktorganisatie en -regels tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	1,70	226.919,46	4,41%
OD 1.3: De VREG zorgt voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de (openbare dienst)verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan de leveranciers van elektriciteit en aardgas in het Vlaams Gewest	3,10	291.194,10	5,65%
OD 1.4: De VREG zorgt voor transparantie in de elektriciteits- en aardgasmarkt en staat in voor de monitoring van de markt en van de effecten van het beleid op deze markt	2,20	455.921,17	8,85%
OD 1.5: De VREG wil de actieve participatie van de afnemers aan de energiemarkt bevorderen door hen te informeren over de mogelijkheden op deze energiemarkt en hen te activeren om hier gebruik van te maken	3,20	596.570,33	11,58%
OD 1.6: De VREG beheert de levensloop van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest en behandelt de dossiers van de toekenning van groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong aan installaties die elektriciteit opwekken uit zonne-energie	2,20	411.493,62	7,99%
OD 1.7: De VREG zorgt voor transparantie in de markt van groenestroomcertificaten, warmtekraftcertificaten en garanties van oorsprong en staat in voor de monitoring van deze markten	0,80	347.820,81	6,75%
OD 1.8: De VREG zorgt voor advisering en signalisatie over beleidsrelevante aangelegenheden met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkt en de markten voor steuncertificaten en garanties van oorsprong in het Vlaams Gewest	1,55	212.040,22	4,12%
SD 2: De VREG wil de betrouwbaarheid en efficiëntie van het Vlaamse distributienet en de verdeling van elektriciteit en gas van producent tot gebruiker tegen correcte nettarieven via dit net waarborgen en ervoor zorgen dat daarbij wordt ingespeeld op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	7,50	1.540.229,77	29,90%
OD 2.1: De VREG bouwt kennis op over de Vlaamse, Belgische, Europese en internationale context van het beheer van elektriciteits- en gasnetten en de tarieven voor aansluiting op en toegang tot deze netten	0,65	89.989,51	1,75%
OD 2.2: De VREG zorgt ervoor dat er voldoende en duidelijke regels bestaan die beschrijven hoe het elektriciteits- en aardgasdistributienet moet worden beheerd en die tijdig inspelen op nieuwe uitdagingen en nieuwe technologieën	1,30	189.955,39	3,69%
OD 2.3: De VREG legt correcte nettarieven vast voor de toegang tot en de aansluiting op het Vlaams distributienet	3,60	963.808,68	18,71%
OD 2.4: De VREG zorgt voor een efficiënte en effectieve controle en handhaving van de (openbare dienst)verplichtingen die in de regelgeving worden opgelegd aan de beheerders van elektriciteits- en gasnetten in het Vlaams Gewest	1,15	175.638,14	3,41%
OD 2.5: De VREG monitort de betrouwbaarheid en dienstverlening van de beheerders van de elektriciteits- en aardgasnetten in het Vlaams Gewest, evenals de evolutie van de tarieven	0,80	120.838,05	2,35%
Management en ondersteunende processen	6,70	918.236,47	17,83%
Sturende processen	3,30	557.961,66	10,83%
Ondersteunende processen	3,40	360.274,80	6,99%
Totaal uitgaven 2016	30,10	5.151.000,00	100,00%